

COPYRIGHT POLSKA

K W A R T A L N I K

STOWARZYSZENIA AUTORÓW I WYDAWCÓW

NR 4/2025

październik – grudzień

SPIS TREŚCI

»	Słowo wstępne od redaktor naczelnej	3
»	Aktualizacja listy urzędzeń i czystych nośników. Projekt rozporządzenia MKiDN	4
»	Nowe inicjatywy ochrony rynku książki i autora	9
»	Sztuczna inteligencja – aktualne zagadnienia. Część II	14
	– Pierwsza ustawa wdrażająca AI Act w UE przyjęta we Włoszech	
	– Human’s IP versus AI – nowe orzeczenia sądów	
	– W WIPO o syntetycznych mediach	
	– Digital Omnibus	
»	Konsultacje publiczne planowanych aktów prawnych oraz bieżący proces legislacyjny w Polsce	22
	– Projekt ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny	
	– MKiDN kieruje projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i niektórych innych ustaw do konsultacji publicznych	
	– Polityka rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku	
	– Prace legislacyjne projektu ustawy wdrażającej w Polsce Data Governance Act – ustawę o zarządzaniu danymi	
	– Konsultacje publiczne projektu ustawy wdrażającej AI Act w Polsce – ustawa o sztucznej inteligencji	
	– Sejm uchwalił wdrożenie DSA, czyli ustawę o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw	
»	Polska ukarana za brak terminowej implementacji dyrektywy DSM 2019/790 z 17 kwietnia 2019 r.	30
»	W skrócie	32
»	Wchodzą w życie	35
»	Nagroda KLIO 2025	37
»	Nagroda im. prof. Jerzego Skowronka	41
»	Nowe władze IFRRO	43

Informacje o działalności Stowarzyszenia

44

- SAIW Copyright Polska z nowym zezwoleniem na zbiorowe zarządzanie
- SAIW Copyright Polska wygrało konkurs na organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawniającą do podziału i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie przez biblioteki publiczne egzemplarzy utworów wyrażonych słowem
- SAIW Copyright Polska sygnatariuszem apelu do Premiera RP w sprawie aktualizacji listy czystych nośników

Słowo wstępne od redaktor naczelnej

Tegoroczna jesień obfitowała w wiele ciekawych wydarzeń związanych z ochroną praw autorskich i rynkiem wydawniczym. W ostatnim numerze Kwartalnika zaanonsowaliśmy temat rekompensat z tytułu dozwolonego użytku utworów chronionych dla uprawnionych, omawiając wstępny wyrok z 10 lutego 2025 roku Sądu Okręgowego w Warszawie dotyczący problemu aktualizacji listy czystych nośników i urządzeń w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. To właśnie opłaty pobierane od producentów i importerów naliczane od ceny nośników i urządzeń stanowią rekompensatę za licencję ustawową dla beneficjentów dozwolonego użytku – w tym w szczególności dla osób korzystających z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w ramach użytku prywatnego.

W zasadzie opłaty te powinny być nazywane rekompensatą, ale w praktyce przyjęto nazywać je opłatami reprograficznymi, dlatego omawiając ten temat, przy tej nomenklaturze zostaniemy.

W konkluzji artykułu w poprzednim numerze, informując o nowym rozporządzeniu MKiDN, zapowiedzieliśmy omówienie zaproponowanych zmian i zgodnie z obietnicą artykuł pt. *Aktualizacja listy urządzeń i czystych nośników. Projekt rozporządzenia MKiDN* otwiera aktualny numer Kwartalnika (str. 4).

Drugim ważnym tematem jest ogłoszenie przez MKiDN prac legislacyjnych mających na celu ochronę rynku książki. W artykule pt. *Nowe inicjatywy ochrony rynku książki i autora* (str. 9) zebraliśmy informacje na ten temat oraz przedstawiamy inne inicjatywy, które ostatnio się pojawiły w przestrzeni publicznej, realizujące ten sam cel.

W artykule pt. *Sztuczna inteligencja – aktualne zagadnienia. Część II* na str. 14 kontynuujemy temat z poprzednich numerów. Zebraliśmy i omówiliśmy najważniejsze bieżące wydarzenia: implementację AI Act we Włoszech, nowe wyroki w europejskich sądach oraz sesje WIPO o syntetycznych mediach i generatywnej sztucznej inteligencji.

W Kwartalniku nie zabraknie również informacji o sprawach związanych z bieżącym procesem legislacyjnym w Polsce i Unii Europejskiej.

W dziale *W skrócie* (str. 32) tradycyjnie można przeczytać o aktualnych inicjatywach i wydarzeniach dotyczących branży kulturalnej i wydawniczej.

Na stronach (37 i 41) Zbigniew Czerwiński i Piotr Dobrołęcki poinformują o tegorocznych laureatach Nagrody Klio i Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka.

Na ostatnich stronach jak zwykle publikujemy bieżące informacje o działalności Stowarzyszenia, a wśród nich ważne wiadomości! SAIW Copyright Polska ma nowe, szersze zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zarządu oraz wygrało konkurs na rozliczanie wynagrodzeń PLR na kolejne pięć lat (str. 44).

To tylko niektóre z zagadnień poruszonych na łamach tego numeru Kwartalnika.

Życzę przyjemnej lektury!

MARZENNA WOJCIECHOWSKA,
REDAKTOR NACZELNA

AKTUALIZACJA LISTY URZĄDZEŃ I CZYSTYCH NOŚNIKÓW. PROJEKT ROZPORZĄDZENIA MKIDN

MARZENNA WOJCIECHOWSKA

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego 23 lipca 2025 roku przedstawił projekt nowego rozporządzenia wraz załącznikiem zawierającym zaktualizowaną listę urządzeń i nośników objętych opłatą reprograficzną oraz zaprosił zainteresowane środowiska do konsultacji zaprezentowanego projektu. W artykule¹ *Aktualizacja listy czystych nośników. Wyrok wstępny Sądu Okręgowego w Warszawie* szczegółowo opisałam zauważone przez Sąd mankamenty aktualnie obowiązującego rozporządzenia. W skrócie – w celu wprowadzenia w temat – przypomnę podstawowe informacje. Opłata reprograficzna została ustanowiona jako rekompensata w zamian za wyłączenie uprawnionych z części praw autorskich lub pokrewnych na rzecz tzw. dozwolonego użytku. Została wprowadzona wraz z uchwaleniem nowej ustawy o prawie autorskim 4 lutego 1994 roku, zgodnie z konstytucyjną zasadą obowiązku wynagradzania przypadków ograniczenia praw własności. Ustawa, określając maksymalną wysokość opłaty, czyli 3% od ceny nośnika lub urządzenia, upoważniła Ministra Kultury do wydania rozporządzenia ustalającego szczegółowe zasady jej poboru oraz wskazywania OZZ² uprawnionych do jej poboru. Pierwsze rozporządzenie³ wydane przez ówczesnego Ministra Kultury i Sztuki Kazimierza Dejmka zostało opublikowane w 1996 roku w Dzienniku Urzędowym nr 1 pod poz. 5. Jego pełna nazwa

to: Rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 5 grudnia 1995 r. w sprawie wysokości, szczególnych zasad pobierania i odprowadzania opłat od czystych nośników i urządzeń służących do utrwalania utworów dla własnego użytku osobistego oraz wskazania organizacji zbiorowego zarządzania właściciwych do ich pobierania.

Rozporządzenie nie zawierało załączników w postaci listy urządzeń i nośników, tylko ogólną regulację odpowiadającą nomenklaturze ustawowej. Oznaczało to, że „magnetofony, magnetowidy i inne podobne urządzenia oraz nośniki z nimi związane” zostały objęte stawką 3%, a urządzenia reprograficzne – stawką 1%. Nośniki związane z urządzeniami reprograficznymi nie zostały uwzględnione w rozporządzeniu, w związku z czym nie przysługiwało wynagrodzenie naliczane od ich sprzedaży.

Rozporządzenie uchylono w 2003 roku i zastąpił je nowym – głównie ze względu na konieczność dostosowania przepisów prawa polskiego do prawa Unii Europejskiej, a w tym konkretnym przypadku dyrektywy INFOSOC, w ramach procesu akcesyjnego Polski. Nowe rozporządzenie⁴ z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów, podpisane przez Ministra Kultury Waldemara Dąbrowskiego, zostało opublikowane w Dz.U. nr 105, poz. 991 i nadal obowiązuje.

¹ https://www.copyrightpolska.pl/docs/cp_kwartalnik_2-3_25.pdf str. 10.

² OZZ – organizacja zbiorowego zarządzania.

³ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19960010005/O/D19960005.pdf> [dostęp: 21.11.2025].

⁴ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20031050991/O/D20030991.pdf> [dostęp: 21.11.2025].

Rozporządzenie zawiera trzy załączniki, które były zmienione w 2008 roku⁵ (załącznik nr 1 i 2) oraz w 2011 roku⁶ (załącznik nr 3). Załącznik nr 1 zawiera urządzenia do utrwalania dźwięku i nośniki z nimi związane, załącznik nr 2 – urządzenia do utrwalania obrazu i dźwięku oraz nośniki z nimi związane, natomiast załącznik nr 3 zawiera urządzenia do utrwalania tekstów, fotografii i obrazów, a także nośniki z nimi związane. Szczegółowe informacje o stopniu nieaktualności pozycji wymienionych w załącznikach znalazły omówienie w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie,

przedstawionym w poprzednim numerze „Kwartalnika”.

Przechodząc do projektu nowego rozporządzenia, należy podkreślić, że jego zasadniczą zmianą jest skumulowanie urządzeń i nośników w jednym załączniku zamiast trzech dotychczasowych oraz skorelowanie udziału w opłacie trzech sfer rodzajów utworów. Dla poszczególnych uniwersalnych urządzeń i nośników ustalono odrębne udziały dla sfery audiowizualnej, muzycznej oraz reprograficznej. Rozporządzenie określa je jako części: „Audio”, „Video” oraz „Reprografia”.

Lp.	Typ urządzenia lub nośnika	Pojemność wbudowanej pamięci	Wysokość opłaty w % liczona od ceny sprzedaży urządzenia lub nośnika	część „Audio”	część „Wideo”	część „Reprografia”
-----	----------------------------	------------------------------	--	---------------	---------------	---------------------

Lista obejmuje nowoczesne i powszechnie stosowane urządzenia i nośniki, w tym smartfony. Wydaje się, że ta propozycja wpisuje się w aktualny trend uniwersalizacji i wielofunkcyjności urządzeń i nośników oraz umożliwia skumulowanie regulacji w jednym załączniku, przy jednoczesnym zachowaniu przejrzystości ułatwiającej stosowanie przepisów zarówno wskazanym OZZ inkasującym opłatę, jak i płatnikom.

Zanim przejdziemy do szczegółowego omówienia pozycji zawartych w załączniku, warto zwrócić uwagę na istotną zmianę w rozporządzeniu, polegającą

na wyznaczeniu w obszarze reprografii jednej OZZ w miejsce dotychczasowych dwóch organizacji, które inkasowały opłaty odrębnie na rzecz autorów i wydawców. Zgodnie z propozycją rozporządzenia jedynym inkasentem w tym obszarze ma być Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska.

W treści załącznika najwięcej emocji budzi pozycja otwierająca listę, czyli telefon z pamięcią wewnętrzną powyżej 32 GB. Dla tej kategorii przewidziano stawkę procentową w wysokości 1% ceny urządzenia oraz równy udział dla wszystkich sfer rodzajów utworów – po 1/3.

1.	Telefon komórkowy z wbudowaną pamięcią	od 32 GB	1	1/3	1/3	1/3
----	--	----------	---	-----	-----	-----

Analiza oferty jednego ze sklepów oferujących smartfony prowadzi do wniosku, że większość dostępnych modeli ma pamięć wewnętrzną co najmniej 32 GB. Najliczniej w aktualnej ofercie reprezentowane są modele z pamięcią 256 GB

– aż 514 dostępnych modeli. Z kolei smartfonów z pamięcią poniżej 32 GB jest 121. Wrażenie robią modele (3) z pamięcią 2000 GB. Można w nich pomieścić niezłą bibliotekę.

⁵ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20082351599/O/D20081599.pdf> [dostęp: 21.11.2025].

⁶ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111050616/O/D20110616.pdf> [dostęp: 21.11.2025].

PAMIĘĆ WBUDOWANA [GB]

- 1000 (41)
- 512 (297)
- 256 (514)
- 128 (316)
- 64 (73)
- 32 (13)

- 16 (2)
- 8 (3)
- 4 (1)
- do 1 (51)
- 0,05 (1)
- 0,26 (1)
- 0,13 (56)
- 0,06 (6)
- 2000 (3)

Równy udział po 1/3 dla wszystkich części, obok telefonów, przewidziano również dla komputerów oraz cyfrowych nośników pamięci, takich jak dyski

twarde czy karty pamięci (poz. 9 i 10). Także w tym przypadku opłata jest naliczana w wysokości 1% ceny nośnika.

3.	Komputer stacjonarny, komputer przenośny		1	1/3	1/3	1/3
9.	Dysk twarde, w tym HDD lub SSD, oraz zewnętrzne dyski twarde, w tym HDD lub SSD		1	1/3	1/3	1/3
10.	Karta pamięci zewnętrznej (w tym pendrive i inne półprzewodnikowe wymienne pamięci masowe)		1	1/3	1/3	1/3

W pozostałych przypadkach udział części reprograficznej został określony procentowo, przy zastosowaniu różnych stawek.

W sumie pozycji z udziałem części Reprografia jest 11 – w tym 6 w 100% przypisanych reprografii. Trochę mniejszy udział niż 1/3, czyli 20% przewidziano dla Tableatów z wbudowaną pamięcią. W tym przypadku również granicą zaliczenia danego tabletu do obowiązku naliczenia opłaty reprograficznej jest wielkość pamięci wbudowanej powyżej

32 GB. W tym przypadku, w ofercie popularnego sklepu internetowego znalazłam tylko jeden tableat z pamięcią poniżej 32 GB. Najwięcej dostępnych urządzeń (230) jest analogicznie jak w przypadku smartfonów z pamięcią 256 GB. Tableatów z pamięcią 2000 GB znalazłam w ofertach sklepów internetowych 16 modeli.

Poniżej prezentuję wybrane pozycje załącznika, dla których przewidziano udział w sferze reprograficznej.

Lp.	Typ urządzenia lub nośnika	Pojemność wbudowanej pamięci	Wysokość opłaty w % liczona od ceny sprzedaży urządzenia lub nośnika	część „Audio”	część „Wideo”	część „Reprografia”
1.	Telefon komórkowy z wbudowaną pamięcią	od 32 GB	1	1/3	1/3	1/3
2.	Tablet z wbudowaną pamięcią	od 32 GB	1	10%	70%	20%
3.	Komputer stacjonarny, komputer przenośny		1	1/3	1/3	1/3
9.	Dysk twardy, w tym HDD lub SDD, oraz zewnętrzne dyski twarde, w tym HDD lub SDD		1	1/3	1/3	1/3
10.	Karta pamięci zewnętrznej (w tym pendrive i inne półprzewodnikowe wymienne pamięci masowe)		1	1/3	1/3	1/3
13.	Kopiarka, w tym atramentowa, laserowa, analogowa i termosublimacyjna		2	0%	0%	100%
14.	Skaner, w tym ręczny i szczelinowy		2	0%	0%	100%
15.	Drukarka atramentowa i drukarka laserowa		1,5	0%	0%	100%
16.	Papier formatu A3 i A4		0,75	0%	0%	100%
17.	Urządzenie wielofunkcyjne zawierające skaner lub kopiarke		2	0%	0%	100%
18.	Kopiarka, drukarka lub urządzenie wielofunkcyjne – zdolne do wykonywania kopii utworów także na arkuszach papieru formatu powyżej A3 (urządzenia wielkoformatowe)		1, ale nie więcej niż 100 zł	0%	0%	100%

Warto zapoznać się z merytorycznym uzasadnieniem zaproponowanej zmiany przedstawionym zarówno w uzasadnieniu⁷ stanowiącym załącznik do

projektu, jak i zaprezentowanym przez resort kultury 11 września 2025 roku podczas 66. posiedzenia sejmowej Komisji Cyfryzacji⁸.

⁷ <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//505/12400254/13144045/13144046/dokument728891.pdf> [dostęp: 23.11.2025].

⁸ https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/transmisje_arch.xsp?unid=4FD9A3257765CB07C1258CFF0030D1F6 [dostęp: 23.11.2025].

W odpowiedzi na zaproszenie do konsultacji publicznych projektu rozporządzenia przedstawionego przez resort kultury wpłynęło 76 pism (w tym od SAIW Copyright Polska⁹).

Kolejnym etapem procesu legislacyjnego jest ustosunkowanie się wnioskodawcy (MKiDN) do uwag zgłoszonym w przedstawionych stanowiskach.

W oczekiwaniu na ostateczne przyjęcie rozporządzenia organizacje reprezentujące uprawnionych z tytułu praw autorskich i pokrewnych, zaniepokojone brakiem działania ze strony resortu, skierowały pisma do minister Marty Cienkowskiej oraz premiera Donalda Tuska.

W wystąpieniu z 5 listopada 2025 roku, sygnowanym przez 30 podmiotów sfery kreatywnej¹⁰ (w tym SAIW Copyright Polska), zwrócono uwagę na szczególną rolę rekompensaty za dozwolony użytek w postaci opłaty reprograficznej i wezwano do niezwłocznego przyjęcia rozporządzenia. Opłata reprograficzna stanowi ważne narzędzie sprawiedliwego wynagradzania twórców za utracone dochody wynikające z ograniczenia ich praw podmiotowych,

a jej misją w całej Europie jest zapewnienie środków na kontynuowanie działalności twórczej, a tym samym tworzenie dziedzictwa kulturowego krajów członkowskich. Ewidentny rozdźwięk pomiędzy wysokością tego wynagrodzenia w Polsce a innymi krajami europejskimi może prowadzić do dyskryminacji kultury polskiej na tle pozostałych państw Europy.

O apelu poinformowało wiele polskich mediów¹¹. Pełną treść apelu publikujemy w dziale Informacje o działalności Stowarzyszenia.

Można również zapoznać się z jego treścią na stronie internetowej SAIW Copyright Polska pod adresem:

https://www.copyrightpolska.pl/docs/2025-11-05_apel_srodowisk_kultury_do_pana_premiera_donalda_tuska.pdf

Link do projektu i obserwacji procesu legislacyjnego:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12400254/katalog/13144045#13144045>

⁹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//505/12400254/13144045/13144048/dokument739228.pdf>
<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//505/12400254/13144045/13144048/dokument739229.pdf>
<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//505/12400254/13144045/13144048/dokument739230.pdf>
[dostęp: 23.11.2025].

¹⁰ Stowarzyszenie Kreatywna Polska, Fundacja Polskiej Rady Muzycznej, Gildia Reżyserów Polskich, Gildia Scenarzystów Polskich, Izba Wydawców Prasy, Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych, Polska Gildia Producentów, Polska Izba Książki, Polska Rada Muzyczna, Porozumienie Wydawców Książek – Związku Pracodawców, Press Club Polska, Rada Polskich Mediów, Stowarzyszenie Auterek i Autorów Zdjęć Filmowych PSC, Stowarzyszenie Autorów i Wydawców „Copyright Polska”, Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców „Repropol”, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Stowarzyszenie Fotoreporterów, Rada Wydawców Stowarzyszenia Gazet Lokalnych, Stowarzyszenie Producentów Polskiej Animacji, Stowarzyszenie Twórczyń Filmowych, Towarzystwo Dziennikarskie, Związek Artystów Wykonawców STOART, Związek Autorów i Producentów Audiowizualnych ZAPA, Związek Kompozytorów Polskich, Związek Polskich Artystów Fotografików, Związek Polskich Artystów Plastyków, Związek Producentów Audio-Video ZPAV, Związek Zawodowy Aktorów Polskich, Związek Zawodowy Filmowców, Związek Zawodowy Muzyków RP.

¹¹ <https://www.rp.pl/internet-i-prawo-autorskie/art43299431-apel-do-premiera-przedstawiciele-polskiej-kultury-walczą-o-zmiany-w-opłacie-reprograficznej>
<https://www.press.pl/tresc/90190,organizacje-apelują-do-premiera-o-szybkie-uchwalenie-nowych-przepisow-o-opłacie-reprograficznej>
<https://www.wirtualnemedial.pl/spor-o-opłacie-reprograficzna-tworcy-pisza-do-ministry-kultury-biznes-do-premiera,7213611844025312a> [dostęp: 21.12.2025].

NOWE INICJATYWY OCHRONY RYNKU KSIĄŻKI I AUTORA

MARZENNA WOJCIECHOWSKA

Projekt ustawy o ochronie rynku książki

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 13 listopada 2025 roku poinformowało o rozpoczęciu prac legislacyjnych nad projektem ustawy o ochronie rynku książki¹².

Zasadnicze tezy projektu ustawy opracowano m.in. na podstawie danych z raportu „Jeszcze książka nie zginęła?”¹³ Polskiej Sieci Ekonomii, ustaleń wypracowanych podczas „Okrągłego Stołu Rynku Książki” oraz szerokich konsultacji środowiskowych. Założenia do projektu przygotował Zespół ds. pola literackiego, powołany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a najważniejsze tezy ustawy – wypracowane jako efekt jednej z najważniejszych debat środowisk twórczych ostatnich lat – zostały wsparte analizą prawną, przygotowaną przez specjalistów resortu kultury. Projekt ma być przedmiotem konsultacji wewnętrzzresortowych na początku grudnia 2025 roku.

Zgodnie z założeniami ustawa o ochronie rynku książki ma opierać się na trzech kluczowych rozwiązaniach:

↳ jednakowa cena książki przez 12 miesięcy

Jednakowa cena książki będzie obowiązywać od momentu jej wprowadzenia do obrotu przez okres 12 miesięcy, liczonych od tej daty. Zmiana stawki podatku VAT w trakcie tego okresu pozostanie obojętna dla ceny książki, przy czym wydawca lub importer uzyskają możliwość odpowiedniego dostosowania ceny z uwzględnieniem tej zmiany.

W ocenie resortu kultury nowe przepisy sprawią, że książki przestaną być jedynym towarem, który już od pierwszego dnia sprzedaży może być oferowany w obniżonej cenie. Rozwiązanie to ma umożliwić uczciwą konkurencję pomiędzy dużymi sieciami handlowymi a małymi księgarniami i niezależnymi dystrybutorami oraz przyczynić się do wyrównania szans na rynku, zapobiegając wypieraniu mniejszych podmiotów przez duże sieci.

↳ maksymalny rabat dystrybucyjny

45% – na takim poziomie ma zostać ustalony maksymalny rabat przy sprzedaży hurtowej. Dodatkowo ma być wprowadzony zakaz pobierania dodatkowych opłat związanych z dystrybucją książek. Rozwiązanie to ma zapobiec przerzucaniu kosztów wynikających z obowiązywania jednokowej ceny na wydawców oraz twórców i ma zapewnić bardziej sprawiedliwe zasady współpracy w branży.

↳ obowiązkowe przekazywanie danych sprzedażowych

Przepisy mają zobowiązać wydawców, importerów, dystrybutorów oraz sprzedawców końcowych do kwartalnego raportowania danych sprzedażowych do Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Następnie zebrane przez GUS informacje dotyczące sprzedaży konkretnych produktów trafią do

¹² <https://www.gov.pl/web/kultura/rozpoczynamy-proces-legislacyjny-projektu-ustawy-o-ochronie-rynku-ksiazki> [dostęp: 21.12.2025].

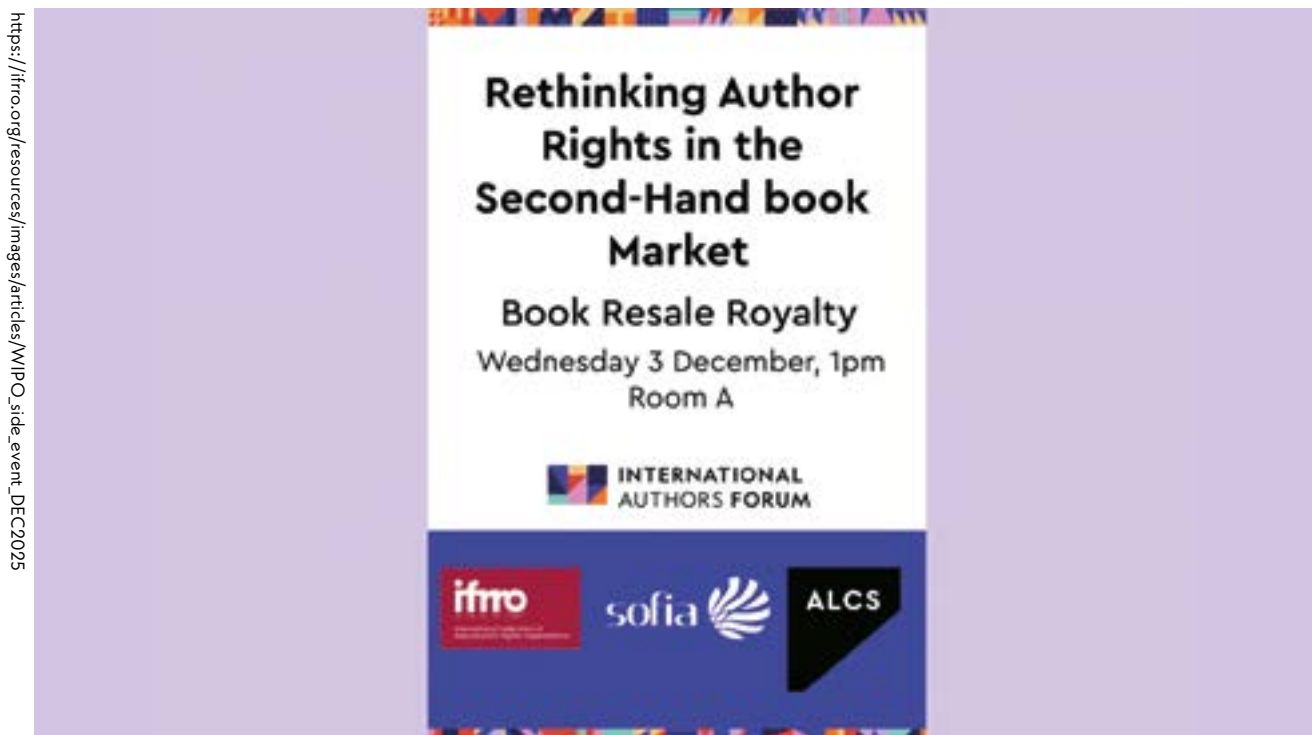
¹³ Tytuł raportu przygotowanego przez Polską Sieć Ekonomii. Raport można pobrać na stronie https://plse.org.pl/wp-content/uploads/2025/02/Raport_PLSE_Jeszcze-ksiazka-nie-zginela_digital.pdf [dostęp: 21.12.2025].

uprawnionych podmiotów, w tym wydawnictw oraz twórców i współtwórców. Ponadto GUS na podstawie otrzymanych danych będzie corocznie publikował statystyki dotyczące rynku książki, co umożliwi twórcom i wydawcom dostęp do

rzetelnych danych na temat wyników sprzedaży ich publikacji.

W kolejnych numerach Kwartalnika będziemy wracać do tego ważnego tematu i informować o postępie prac legislacyjnych.

Wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży książek – nowa inicjatywa Międzynarodowego Forum Autorów

Dnia 3 grudnia 2025 roku w Genewie, podczas przerwy w czasie sesji plenarnej Stałego Komitetu ds. Praw Autorskich i Praw Pokrewnych (SCCR¹⁴) Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO), odbyło się spotkanie Międzynarodowego Forum Autorów. Wydarzenie, objęte patronatem IFRO¹⁵, SOFIA¹⁶, oraz ALCS¹⁷, poświęcone było nowej inicjatywie wprowadzenia wynagrodzeń dla autorów z tytułu odsprzedaży egzemplarzy książek.

Impulsem do podjęcia tego tematu stały się badania rynku wtórnego książki i porównanie ich z danymi sprzedażowymi nowych publikacji na rynku francuskim, przeprowadzone przez SOFIA, a także informacje z rynku brytyjskiego, gdzie kilku największych uczestników rynku odsprzedaży książek – na zasadzie dobrowolności – postanowiło podzielić się zyskami z autorami za pośrednictwem ALCS.

¹⁴ Standing Committee on Copyright and Related Rights.

¹⁵ International Federation Reproduction Rights Organisations <https://ifro.org/>

¹⁶ Société Française des Intérêts des Auteurs de l'Écrit <https://www.la-sofia.org/>

¹⁷ Authors' Licensing and Collecting Society <https://www.alcs.co.uk/>

Wielu ekspertów prawa autorskiego może w tym miejscu podnieść argument, że w omawianym przypadku znajduje zastosowanie zasada wyczerpania prawa. Argument ten jest trafny. Zasada wyczerpania prawa do dalszego obrotu egzemplarzami została uregulowana również w polskim prawie autorskim¹⁸ (dalej: pr. aut.), w art. 51 ust. 3¹⁹, i oznacza, że jednokrotne wprowadzenie egzemplarza do obrotu powoduje wyczerpanie prawa do zezwalania na jego dalszy obrót, z wyjątkiem najmu lub użyczenia.

Natomiast prawo do wynagrodzenia, będące elementem prawa do zezwalania na dalszy obrót, nie jest jednak z nim całkowicie tożsame. Jako prawo do rozporządzania i czerpania korzyści majątkowych może ono zostać ograniczone poprzez wprowadzenie uprawnienia autora do partycypowania w korzyściach, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku zawodowo dokonywanej odsprzedaży rękopisów utworów literackich i muzycznych. Podobne uregulowanie dotyczy również dodatkowego wynagrodzenia autora z tytułu odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy utworów plastycznych lub fotograficznych.

W doktrynie prawniczej dla określenia tego rodzaju uprawnienia przyjęto termin *droit de suite*. W polskiej ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych uprawnienie to zostało uregulowane w art. 19 ust. 1 i art. 19¹ pr. aut.²⁰.

Podczas spotkania w Genewie Florence-Marie Piriou (doradca prawny Stowarzyszenia SOFIA), przedstawiła wywód prawny, w którym wykazała, że wprowadzenie takiego uprawnienia nie jest sprzeczne z zapisami żadnej konwencji ani traktatu o prawie autorskim, ani z prawem europejskim. Wskazała przepisy, które można interpretować jako podstawę prawną dla wprowadzenia takiej regulacji.

Zanim jednak przejdę do wyводу prawnego Florence-Marie Piriou, warto przyjrzeć się danym dotyczącym rynku odsprzedaży książek we Francji, ponieważ dane te rzeczywiście wzbudziły zdziwienie, czy wręcz „szok”, wśród uczestników spotkania. Dane te są obecnie przedmiotem analizy Ministra Kultury Francji.

Po pierwsze zbadano dynamikę wzrostu rynku, z której wynika, że sprzedaż nowych książek wzrosła o 15%, podczas gdy rynek książek używanych zwiększył się aż o 100%. Po drugie określono wartość rynku odsprzedaży starych książek – w 2024 roku wyniosła ona **300 mln euro i ponad 80 mln odsprzedanych egzemplarzy książek**. W relacji do rynku pierwotnego oznacza to, że na jedną sprzedaną nową książkę przypada pięć odsprzedanych książek używanych.

Badanie pozwoliło również ustalić motywy kierujące nabywcami książek z drugiej ręki. Dla 76% respondentów są to względy ekonomiczne, natomiast

¹⁸ Ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2025 r.poz. 24.).

¹⁹ pr. aut. art. 51 ust. 3: „Wprowadzenie do obrotu oryginału albo egzemplarza utworu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego wyczerpuje prawo do zezwalania na dalszy obrót takim egzemplarzem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem jego najmu lub użyczenia”.

²⁰ Pr. aut. art. 19, ust. 1: „Twórcy i jego spadkobiercom, w przypadku dokonanych zawodowo odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego, przysługuje prawo do wynagrodzenia stanowiącego sumę poniższych stawek:
1) 5% części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale do równowartości 50 000 euro oraz
2) 3% części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000,01 euro do równowartości 200 000 euro oraz
3) 1% części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 200 000,01 euro do równowartości 350 000 euro oraz
4) 0,5% części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 350 000,01 euro do równowartości 500 000 euro oraz
5) 0,25% części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale przekraczającym równowartość 500 000 euro – jednak nie wyższego niż równowartość 12 500 euro”.

Art. 19¹: „Twórcy i jego spadkobiercom przysługuje prawo do wynagrodzenia w wysokości 5% ceny dokonanych zawodowo odsprzedaży rękopisów utworów literackich i muzycznych”.

Art. 19²: „1. Odsprzedażą w rozumieniu art. 19 ust. 1 i art. 19¹ jest każda sprzedaż następująca po pierwszym rozporządzeniu egzemplarzem przez twórcę”.

33% kieruje się ochroną środowiska i ideą ponownego wykorzystania przedmiotów. Jednocześnie 25% badanych deklaruje, że kupuje książki dla siebie, a 75% – dla innych osób, w tym również jako prezenty, co staje się coraz bardziej widocznym trendem. Część respondentów wskazała także brak dostępności danej książki na rynku pierwotnym jako powód zakupu egzemplarza używanego.

Na wtórnym rynku książek sprzedawanych w internecie prym wiodzie literatura. Najczęściej sprzedawane są używane egzemplarze współczesnych powieści oraz książek dla dzieci i młodzieży; na drugim miejscu plasują się powieści fantasy i science fiction, a na trzecim – powieści kryminalne. Analiza sprzedaży w internecie pokazuje ponadto, że obok platform biznesowych oferujących sprzedaż książek używanych w modelu B2C, coraz więcej transakcji zawieranych jest bezpośrednio pomiędzy konsumentami (C2C), m.in. za pośrednictwem platformy Vinted.

Z kolei uwzględnieni w badaniu kupujący książki deklarowali, że w pierwszej kolejności sprawdzają, czy dana książka jest dostępna na rynku wtórnym (56%). Ponadto 64% respondentów korzysta z narzędzi umożliwiających zakup starych książek w atrakcyjnych cenach, takich jak porównywarki cenowe czy alerty ustawione na konkretne tytuły, nazwiska autorów lub tematy.

W tym kontekście pojawia się kluczowe pytanie: czy zasada wyczerpania prawa, przy tak dużym i stale rosnącym rynku odsprzedaży książek, jest sprawiedliwa i zgodna z istotą ograniczenia prawa własności intelektualnej? Warto przy tym przypomnieć, że akurat (7 grudnia) mija 25 lat od podpisania i proklamowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej²¹. Właśnie art. 17 ust. 2 Karty ustanowił prawa własności intelektualnej częścią prawa własności, a zakres ochrony przyznany Kartą pozwala ograniczyć własność tylko w przypadkach i na warunkach przewidzianych w ustawie, za słusznym odszkodowaniem.

Rodzi się zatem kolejne pytanie: czy ograniczenie prawa w postaci wyczerpania prawa do egzemplarza utworu nadal wiąże się ze słusznym

odszkodowaniem w sytuacji, gdy warunki eksploatacji zmieniły się na inne niż były w chwili ustanawiania takiego ograniczenia praw autorskich?

Na te pytania odpowiedziała Florence-Marie Piriou. Wskazała ona, że zasada wyczerpania prawa nie przystaje już do realiów sektora książki, argumentując to fundamentalną zmianą rynku. Zasada ta była dostosowana do odsprzedaży na małą lokalną skalę, opartej na jednostkowych i indywidualnych transakcjach. Sytuacja zmieniła się diametralnie. Dziś platformy internetowe prowadzą ogromny, dobrze zorganizowany rynek wtórny. Zakupy książek z drugiej ręki często zastępują zakup nowych egzemplarzy. Przychody są przekierowywane z autorów i branży książkowej na platformy i komercyjnych sprzedawców, bez wsparcia dla autorów i rynku wydawniczego, odpowiadających za dalszy rozwój kultury.

Ta głęboka przemiana rynku rodzi kolejne pytanie, czy zasada wyczerpania prawa w jej obecnej formie jest do pogodzenia z nowoczesnymi modelami ekonomicznymi, strukturą rynku oraz potrzebą zapewnienia autorom odpowiedniego poziomu ochrony.

W poszukiwaniu bardziej sprawiedliwych zasad francuscy autorzy i wydawcy próbują wypracować mechanizm, który godziłby zasadę wyczerpania prawa z prawem autorów do wynagrodzenia. Zasada wyczerpania nadal by obowiązywała, pod warunkiem rekompensaty dla autorów. Zdaniem Florence-Marie Piriou we Francji takie wynagrodzenie mogłoby wynosić 0,20 euro za każdą odsprzedawaną książkę. Część zebranych funduszy mogłaby zostać przeznaczona na wsparcie inicjatyw twórczych i kulturalnych, programów czytelniczych, według modelu zbliżonego do już funkcjonujących opłat za prywatne kopiowanie. Stowarzyszenie SOFIA uważa, że na poziomie Unii Europejskiej należy ustanowić tantiemy odsprzedażowe, aby przywrócić równowagę systemu i dostosować ramy prawne do współczesnych realiów rynkowych.

Redakcja Kwartalnika będzie obserwować tę inicjatywę i informować o kolejnych działaniach.

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT> [dostęp: 21.12.2025].

W listopadzie 2025 roku ukazał się obszerny, liczący 290 stron raport z badań²²: **Kondycja zawodowa i warunki pracy osób tworzących książki w Polsce.**

26 listopada 2025 roku w księgarni Państwowego Instytutu Wydawniczego w Warszawie Grzegorz Jankowicz²³ (dyrektor Instytutu Książki), wraz z autorem prof. Mariuszem Dzięglewskim zaprezentowali jego treść i wnioski. Raport jest efektem projektu badawczego „Badanie kondycji osób tworzących książki w Polsce” zrealizowanego przez firmę includLab na zlecenie Instytutu Książki. Badania terenowe zrealizowali naukowcy z UJ i Uniwersytetu KEN w Krakowie: Grzegorz Dutka, Mariusz Dzięglewski, Aldona Guzik, Paulina Rojek-Adamek, Mateusz Szast.

W badaniach w formie wywiadu wzięło udział 75 osób (39 mężczyzn i 36 kobiet), po 25 z każdej grupy zawodowej: pisarzy, tłumaczy i ilustratorów, a w badaniach w formie ankiety wzięły udział 663 osoby: 43% stanowili pisarze i pisarki, 28% tłumacze i tłumaczki, 10% ilustratorzy i ilustratorki, a 19% respondentów wykonywało dwa lub trzy zawody.

Raport przedstawia bardzo dokładnie sytuację rynku książki i autorów, dlatego zapewne niejednokrotnie w Kwartalniku będziemy się do niego odnosić podczas omawiania problemów ważnych dla środowiska. Na potrzeby artykułu skupię się na rekomendacjach raportu – tym bardziej że większość z postulowanych zmian jest również zauważona

przez redakcję Kwartalnika i od dłuższego czasu opisujemy je w kolejnych numerach.

Autor raportu w rekomendacjach wyróżnia podstawowe zagadnienia, które grupuje i definiuje jako kolejne „problemy”²⁴.

Problem numer 1 to nieuregulowany rynek książki; problem nr 2 – brak regulacji prawnych chroniących zawód artysty²⁵; problem nr 3 – deficyty systemu edukacji, w tym również edukacji artystycznej (niskie czytelnictwo, upadek krytyki literackiej, niedostateczne kompetencje twórców w zakresie funkcjonowania na rynku książki)²⁶. Problem 4 to niekorzystne zmiany społeczno-kulturowe i technologiczne (mediatyzacja życia społecznego, sztuczna inteligencja)²⁷.

Każdemu problemowi przypisane są rekomendacje, mające na celu jego rozwiązanie. Pokazują one, jak ważne dla środowiska są prace legislacyjne, o których piszemy zarówno w aktualnym, jak i poprzednich wydaniach Kwartalnika. Są to na przykład: aktualizacja listy czystych nośników i urzędzeń (obecnie wykorzystywanych w dozwolonym użytku utworów chronionych²⁸), status artysty zawodowego²⁹ czy zapowiedzi MKiDN dotyczące zwiększenia środków na wypłaty wynagrodzeń PLR³⁰. Oczywiście to tylko najważniejsze z zagadnień – raport wymienia ich o wiele więcej. Redakcja Kwartalnika rekomenduje zapoznanie się z jego pełną treścią, a przede wszystkim z rekomendacjami dotyczącymi rozwiązania problemów środowiska „Książki”.

²² Raport z badań *Kondycja zawodowa i warunki pracy osób tworzących książki w Polsce*. <https://www.institutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/11/raport-kondycja-zawodowa-i-warunki-pracy-osob-tworzacych-ksiazki-w-polsce.pdf> [dostęp: 21.12.2025].

²³ <https://www.facebook.com/reel/1787593471924082>

²⁴ Raport z badań *Kondycja...*, op. cit., str. 233.

²⁵ Ibidem, str. 240.

²⁶ Ibidem, str. 245.

²⁷ Ibidem, str. 250.

²⁸ Bieżący numer Kwartalnika, str. 4.

²⁹ Ibidem, str. 22.

³⁰ <https://www.pap.pl/aktualnosci/wieksze-wynagrodzenia-dla-autorow-i-wydawcow-ksiazek-za-wypozyczenia-w-bibliote-kach>; Kwartalnik 2–3/2025, str. 21: https://www.copyrightpolska.pl/docs/cp_kwartalnik_2-3_25.pdf [dostęp: 21.12.2025].

SZTUCZNA INTELIGENCJA – AKTUALNE ZAGADNIENIA. CZĘŚĆ II

MARZENNA WOJCIECHOWSKA

Sztuczna inteligencja (AI), a w szczególności generatywna AI (GenAI) pozostaje nadal jednym z najważniejszych tematów w publicznej debacie

w obszarze praw własności intelektualnej. Jesień 2025 obfitowała w konferencje i spotkania naukowe, podczas których AI dominowała w tematach dyskusji. Zgodnie z zapowiedzią z poprzedniego numeru postaram się opisać najważniejsze wydarzenia.

Pierwsza ustawa wdrażająca AI Act w UE przyjęta we Włoszech

Niewątpliwie jedną z ważniejszych informacji jest pierwsze wdrożenie europejskiego rozporządzenia o sztucznej inteligencji (AI Act) do porządku krajowego. Liderem w tym zakresie są Włochy. Ustawa nr 132 z 23 września 2025 r. oraz przepisy i delegacje rządowe dotyczące sztucznej inteligencji³¹ weszły w życie 10 października 2025 roku.

Należy przypomnieć, że co do zasady unijne rozporządzenia obowiązują bez konieczności wprowadzenia ich na mocy specjalnej ustawy wdrażającej, tak jak jest w przypadku dyrektyw, ale jeżeli z treści aktu wynika konieczność wprowadzenia mechanizmu wykonawczego i egzekucyjnego, to bez wdrożenia przynajmniej tej części przepisów egzekwowanie całości rozporządzenia pozostaje martwe. Takim właśnie przepisem jest np. art. 70 AI Act³², który przewiduje ustanowienie lub wyznaczenie przez każde państwo członkowskie co najmniej jednego organu notyfikującego i co najmniej jednego organu nadzoru rynku jako właściwe organy krajowe.

Włoska ustawa w znacznym stopniu odwołuje się do konkretnych przepisów AI Act bez ich powielania w treści ustawy. Ustawa zawiera tylko 28 artykułów na 10 stronach Dziennika Urzędowego, podczas gdy AI Act liczy 180 motywów, 113 artykułów i XIII załączników na 144 stronach. W ustawie Włosi wyznaczyli Agencję ds. Cyfryzacji Włoch (AgID) oraz Agencję ds. Cyberbezpieczeństwa Narodowego (ACN) jako krajowe organy właściwe w sprawach sztucznej inteligencji.

Ustawa dokonuje zmian we włoskim prawie autorskim³³. Jasno wskazuje, że postanowienia dotyczące wyjątku TDM mają być interpretowane w taki sposób, aby nie powodowały uszczerbku dla postanowień konwencji berneńskiej. Jest to o tyle ważne, że trójstopniowy test, który jest również ustanowiony w dyrektywie INFOSOC, swoje pierwotne źródło ma właśnie w konwencji berneńskiej³⁴. Ponadto ustawa wskazuje, że źródłem wykonywania wyjątku TDM może być tylko **legalny** dostęp do

³¹ <https://arcllex.it/wp-content/uploads/2025/10/legge-132-2025.pdf> [dostęp: 14.12.2025].

³² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401689 [dostęp: 14.12.2025].

³³ Ustawa nr 633 z dnia 22 kwietnia 1941 r. „Ochrona praw autorskich oraz innych praw związanych z jego wykonywaniem” <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:1941-04-22;633!vig> [dostęp: 14.12.2025].

³⁴ Konwencja berneńska, akt paryski, Dz.U. 1990 nr 82 poz. 474: „Artykuł 9

1. Autorzy dzieł literackich i artystycznych chronionych przez niniejszą konwencję korzystają z wyłącznego prawa udzielania zezwolenia na reprodukcję tych dzieł, bez względu na sposób i na formę, w których miałyby ona nastąpić.

2. Ustawodawstwo państw należących do Związku zastrzega się możliwość zezwolenia na reprodukcję tych dzieł w pewnych szczególnych wypadkach, pod warunkiem że reprodukcja ta nie wyrządzi szkody normalnemu korzystaniu z dzieła ani nie przyniesie nieuzasadnionego uszczerbku prawowitym interesom autora.

3. W rozumieniu niniejszej konwencji wszelki zapis dźwiękowy lub wizualny uważa się za reprodukcję”.

utworu. Kolejna zmiana w nowelizacji prawa autorskiego dotyczy definicji utworu, w którym dodano słowo „ludzkie” do definicji utworu. Ponadto dodano sformułowanie, że za utwory będą uważane również te stworzone za pomocą narzędzi sztucznej inteligencji, o ile stanowią one wynik pracy intelektualnej autora³⁵.

Ciekawą regulacją we włoskiej ustawie są przepisy karne zawarte w art. 26.

Przewiduje on karę pozbawienia wolności od roku do 5 lat za deepfejki, czyli nielegalne rozpowszechnianie treści generowanych lub zmienianych za pomocą systemów sztucznej inteligencji³⁶. Kara pozbawienia wolności od 2 do 6 lat grozi w przypadku oszustwa popełnionego przy użyciu systemów sztucznej inteligencji, a także za popełnienie czynu przy użyciu systemów sztucznej inteligencji, jeżeli ze względu na swój charakter lub sposób wykorzystania stanowiły one podstępny środek lub jeżeli ich użycie utrudniło publiczną lub prywatną obronę lub pogłębiło skutki przestępstwa. Kara od 2 do 7 lat więzienia oraz grzywna do 6 mln euro jest przewidziana za przestępstwa finansowe popełnione przy użyciu systemów sztucznej inteligencji.

Ust. 3 art. 26 odnosi się do ustawy o prawie autorskim³⁷ i penalizuje czyn opisany jako: „reprodukcja lub wyodrębnienie tekstu lub danych z utworów lub

innych materiałów dostępnych w sieci lub w bazach danych z naruszeniem przepisów ustawy”³⁸, również za pomocą systemów sztucznej inteligencji.

W nawiązaniu do zmiany definicji utworu we włoskiej ustawie warto odnotować, że polski dokument „Polityka rozwoju sztucznej inteligencji do 2030 roku”, niedawno zaktualizowany przez resort cyfryzacji (o dokumencie piszę na str. 24), zawiera tezę, że wytwór AI nie jest utworem. Wobec podstawowego warunku, jaki zgodnie z art. 1 pr. aut.³⁹ musi być spełniony, czyli musi być przedmiotem twórczości człowieka, jest to pogląd trafny.

W niektórych przypadkach, gdy AI jest wykorzystywana jako narzędzie pomocnicze do wyrażania twórczości człowieka, taki wytwór może zostać uznany za utwór, a prawa autorskie będą przysługiwały autorowi, którego piętno indywidualnej twórczości emanuje z tego utworu.

À propos definicji utworu i wytworu AI, ostatnio zostałam zaskoczona pytaniem zadany przez dziecko: „O co chodzi z tą „gene... coś tam sztuczną inteligencją?”. Zastanawiałam się, jak wytłumaczyć kilkulatkowi złożoność modeli językowych, trenowanie danych, „memoryzację” „prompt” „input” i „output”, tak żeby zrozumiał. Rozejrzałam się po zabawkach w pokoju i zauważyłam kalejdoskop.

³⁵ Art. 1 ustawy nr 633 z dnia 22 kwietnia 1941 r. „Ochrona praw autorskich oraz innych praw związanych z jego wykonywaniem”. Tłumaczenie automatyczne:

„Dzieła intelektualne (ludzkie) o charakterze twórczym, należące do literatury, muzyki, sztuk figuratywnych, architektury, teatru i kinematografii, niezależnie od formy lub formy wyrazu, są chronione przez tę ustawę, (nawet jeśli stworzone przy pomocy narzędzi sztucznej inteligencji, o ile są one wynikiem intelektualnej pracy autora)”.

³⁶ Tłumaczenie automatyczne: „Każdy, kto wyrządza niesprawiedliwą szkodę osobie, przekazując, publikując lub w inny sposób rozpowszechniając bez jej zgody obrazy, filmy lub głosy sfałszowane lub zmienione przy użyciu systemów sztucznej inteligencji i mogące wprowadzać w błąd co do ich autentyczności, podlega karze pozbawienia wolności od jednego do pięciu lat. Przystępstwo podlega karze na wniosek osoby poszkodowanej. Postępowanie wszczyna się jednak z urzędu, jeżeli czyn jest związany z innym przestępstwem, w przypadku którego postępowanie wszczyna się z urzędu, lub jeżeli został popełniony wobec osoby niezdolnej do czynności prawnych ze względu na wiek lub chorobę lub wobec organu publicznego ze względu na pełnione przez niego funkcje”.

³⁷ <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:1941-04-22;633!vig> [dostęp: 21.12.2025].

³⁸ W art. 171 ust. 1 ustawy nr 633 z dnia 22 kwietnia 1941 r. po lit. a-bis) dodaje się następującą lit. „a-ter) art. 70-ter i 70-quater ustawy powołanej w przypisie 31.

³⁹ Ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 24) <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19940240083/U/D19940083Lj.pdf>

„Art. 1. 1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór)”.

Wzięłam go do ręki i zapytałam: „Czy wiesz, jak to działa?”. „Tak, tam są takie szkiełka, które układają się w różne wzory, jak się potrząśnie” – odpowiedział. „No to wyobraź sobie, że te szkiełka to słowa i nie potrząszasz nimi – tylko wydajesz im polecenie, żeby się ułożyły w konkretny sposób, tworząc tekst; albo są różne kółka, kreski, trójkąty, które po poleceniu tworzą rysunek”. Po chwili namysłu powiedział:

„Czyli jak mu powiem, co ma mi napisać, to nie muszę umieć pisać”. Czuję, że za chwilę dojdzie do zanegowania sensu nauki pisania i w panice zastanawiam się nad odpowiedzią. „Nie, no, musisz, bo nie będziesz wiedział, czy dobrze zrozumiał twój prompt i napisał to, co chciałeś, a poza tym, co zrobisz, jak wyłączą prąd?” – odpowiedziałam. „Aha...” z jego strony zakończyło tę dyskusję.

Human's IP versus AI – nowe orzeczenia sądów

Na wyższym szczeblu wiedzy technicznej problemu oraz w kontekście wysokich standardów etycznych dyskusje dotyczące sztucznej inteligencji na styku praw własności intelektualnej toczą się na profesjonalnych forach oraz są przedmiotem rozważań sądowych. Właśnie analiza tych zagadnień przez sądy jest tematem kolejnej części artykułu. Jak relacjonowałam w poprzednim wydaniu Kwartalnika, wynik orzecznictwa wynosił 4:0 na korzyść sztucznej inteligencji. Obecnie można zapisać bilans jako 2:1 dla ludzkiej twórczości, jeżeli zaliczyć sprawę Getty Images⁴⁰ jako przegraną, a GEMA⁴¹ i BoligPortal⁴² jako wygrane. Jednak codziennie napływają nowe informacje o kolejnych pozwach i rozstrzygnięciach dotyczących praw autorskich w kontekście sztucznej inteligencji. 6 grudnia 2025 roku do grona firm pozujących Perplexity o naruszenie praw autorskich dołączył „New York Times”⁴³.

Rafael Ferraz Vazquez, prawnik z Wydziału Praw Autorskich WIPO⁴⁴, poinformował, że WIPO doliczyła się 56 powództw w sprawie AI w USA. Taka skala sporów sądowych pokazuje, że aktualne

przepisy dotyczące prawa autorskiego nie spełniają swojej funkcji regulacyjnej. Nie jest to dobra droga – tym bardziej że na razie mamy do czynienia z wyrokami w pierwszej instancji i do prawomocnych rozstrzygnięć jest jeszcze długa droga.

W Unii Europejskiej może się ona dodatkowo wydłużyć w przypadku kierowania przez sądy krajowe pytań prejudycjalnych do Trybunału Sprawiedliwości UE (TSUE). Tak duża niepewność prawna nie sprzyja budowaniu kompromisów korzystnych dla użytkowników i odbiorców. W świetle omawianych wyroków szczególnie interesujące wydaje się orzeczenie duńskiego sądu gospodarczego z 22 października 2025 roku w sprawie BoligPortal. Dotyczy ono istotnej dla autorów i wydawców kwestii praktycznej: właściwej formy dokonania zastrzeżenia TDM (*text and data mining*). Chodzi o to, jakie działania należy podjąć, aby zakazać botom AI pobierania zawartości strony internetowej zawierającej chronioną twórczość w celach eksploracji tekstów i danych.

Przepis dyrektywy DSM⁴⁵ jest dość enigmatyczny i stanowi, że wyjątek lub ograniczenie przewidziane

⁴⁰ [Getty Images \(US\) Inc & Ors v Stability AI Ltd \(Rev1\) \[2025\] EWHC 2863 \(Ch\) \(04 November 2025\)](#) [dostęp: 15.12.2025].

⁴¹ <https://aifray.com/wp-content/uploads/2025/11/42-O-14139-24-Endurteil.pdf> [dostęp: 15.12.2025]. https://ifrr.org/resources/documents/General/German_Court_OpenAI_Memory_Output_Infringe_Copyright_NOV25.pdf [dostęp: 15.12.2025].

⁴² Sąd Morski i Handlowy <https://reson.fi/wp-content/uploads/tanskan-tapaus.pdf> [dostęp: 15.12.2025].

⁴³ <https://www.reuters.com/legal/litigation/new-york-times-sues-perplexity-ai-infringing-copyright-works-2025-12-05/> [dostęp: 15.12.2025].

⁴⁴ https://webcast.wipo.int/video/SCCR_47_2025-12-04_PM_126408_2:54-2:55 [dostęp: 15.12.2025].

⁴⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32019L0790>, art. 4, ust. 3.

w ust. 1 „ma zastosowanie, pod warunkiem, że korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną nie zostało wyraźnie zastrzeżone przez podmioty uprawnione w odpowiedni sposób, na przykład za pomocą środków nadających się do odczytu maszynowego w przypadku treści, które zostały podane do publicznej wiadomości w internecie”. Sąd duński uznał za wystarczająco wyraźny zakaz eksploracji danych umieszczony w polityce danych i prywatności portalu internetowego. Dokument był publicznie dostępny w formacie HTML i linkowany ze stopki strony, co sprawiało, że zastrzeżenie było zarówno widoczne, jak i technicznie dostępne, w związku z czym spełniało warunek umożliwienia odczytu maszynowego. Jest to drugie po niemieckim orzeczeniu w sprawie LAION stanowisko, gdzie zastrzeżenie w HTML okazało się wystarczające i nie był konieczny zapis w pliku robots.txt. Wobec stanowiska firm „scrapujących” strony, że konieczne jest umieszczenie zastrzeżenia w pliku robots.txt, wydaje się wysoce prawdopodobne, że tę kwestię w ostateczności rozstrzygnie TSUE.

Równie interesujące jest orzeczenie z dnia 11 listopada 2025 roku sądu niemieckiego w Monachium⁴⁶, które jest konsekwencją pozwu złożonego przez niemiecką organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi GEMA przeciwko OpenAI⁴⁷. Gema zarzuciła OpenAI jako operatorowi modeli językowych i opartych na nich chatbotach naruszenie praw autorskich i wystąpiła z roszczeniem o zaniechanie, udzielenie informacji i odszkodowanie z tytułu naruszenia praw autorskich i osobistych do dziewięciu różnych tekstów piosenek⁴⁸. Dopiero po udzieleniu informacji, żądanej przez GEMA, będzie można ustalić wysokość odszkodowania za naruszenie praw autorskich, a sąd w Monachium w wyroku zabezpieczył interesy GEMA, nakazując OpenAI udzielenie informacji i jednocześnie przesądzając, że OpenAI jest zobowiązany do naprawienia wszelkich szkód poniesionych przez GEMĘ

w wyniku działań polegających na powieleniu w modelu oraz udostępnianie publicznie tekstów piosenek w całości lub w części i/lub w formie przeróbek bez zgody powódki w wynikach (outputach) generatywnego asystenta językowego (chatbota). Wydanie orzeczenia tej treści nie byłoby możliwe bez pozytywnego rozstrzygnięcia argumentacji prawnej przedstawionej przez GEMĘ. W uzasadnieniu wyroku Sąd ustalił, że w procesie korzystania z utworów w ramach modeli językowych można wyodrębnić trzy fazy. Pierwsza to wyodrębnianie i przekształcanie materiałów szkoleniowych do formatu nadającego się do odczytu maszynowego. Druga faza to tworzenie materiałów szkoleniowych, analiza danych i ich wzbogacanie o meta-informacje. Trzecia faza to szkolenie modelu oraz następcze wykorzystanie wyszkolonego modelu poprzez podpowiedzi i wyniki. Sąd uznał, że do naruszenia doszło w fazie drugiej, ponieważ teksty piosenek będące przedmiotem sporu są zawarte w modelach w formie umożliwiającej ich odtworzenie, a ich zapamiętanie stanowi powielanie podlegające prawom autorskim.

W tej beczie miodu jest też łyżka dziegciu, sąd bowiem oddalił zarzuty dotyczące naruszenia praw osobistych autorów tekstów piosenek. Jak już wcześniej zaznaczyłam, orzeczenie nie jest prawomocne i jestem bardzo ciekawa, czy GEMA w tej części wniesie apelację. Open AI od razu zapowiedział wniesienie apelacji, więc na ostateczne rozstrzygnięcie tej części procesu wygranego przez GEMĘ jeszcze będziemy musieli poczekać. Na stronie IFRRO można zapoznać się z komunikatem sądu w języku angielskim:

https://ifro.org/resources/documents/General/German_Court_OpenAI_Memory_Output_Infringe_Copyright_NOV25.pdf.

Redakcja Kwartalnika będzie obserwować dalszy proces orzecznicy w opisanych sprawach, które są niezwykle ważne dla autorów i wydawców.

⁴⁶ Wyższy Sąd Krajowy w Monachium – sygn. I 42 O 1413G/24, zobacz przypis 39.

⁴⁷ Pozew dotyczył kilku spółek powiązanych – dla ułatwienia odbioru w artykule nazywam je łącznie OpenAI.

⁴⁸ „Atemlos” Kristiny Bach, „36 Grad” Thomasa Eckarta, Ingi Humpe, Petera Plate i Ulfa Leo Sommera, „Bo-chum” i „Männer” Herberta Grönemeyera, „Über den Wolken” Reinharda Meya, „Junge” Jana Vettera oraz „Es schneit”, „In der Weihnachtsbäckerei „Wie schön, dass du geboren bist” Rolfa Zuckowskiego.

Szczególnie interesująca jest sprawa duńska – ponieważ dotyczy ona również szerszych (istotnych dla wydawców) aspektów, jakimi są ochrona baz danych oraz czyny nieuczciwej konkurencji w kontekście korzystania z cudzej własności intelektualnej.

Odnoszę wrażenie, że sprawy dotyczące korzystania z cudzego dorobku intelektualnego

W WIPO o syntetycznych mediach

Jedna z ciekawszych dyskusji tej jesieni toczyła się podczas 12. Konwersacji WIPO⁴⁹ pt. **Intellectual Property and Synthetic Media**. W Genewie w dniach 28–29 października 2025 roku spotkali się eksperci WIPO, aby dyskutować o mediach syntetycznych i ich powiązaniach z prawami własności intelektualnej. Celem konwersacji było zbadanie, w jaki sposób media syntetyczne przekształcają kreatywność, komunikację i innowacje oraz jaką rolę może odegrać system własności intelektualnej w poruszaniu się po zagrożeniach i możliwościach tej nowej dziedziny.

W Polsce wyrażenie „syntetyczne media” nie jest jeszcze powszechnie używane w profesjonalnym obiegu, dlatego warto rozpocząć opis tego tematu od wyjaśnienia pojęcia.

» Co to są media syntetyczne?

Media syntetyczne to forma wirtualnych treści wygenerowanych przy użyciu technologii sztucznej inteligencji. Są to media cyfrowe tworzone lub modyfikowane za pomocą algorytmów AI. Mogą cechować się wysokim poziomem realizmu i immersji, często sprawiając, że treści stają się trudne do odróżnienia od tych w świecie rzeczywistym. Media syntetyczne mogą być całkowicie syntetyczne lub mieszane. W przypadku mediów mieszanych treści wytworzone przez człowieka są łączone z materiałami generowanymi przez systemy AI, co może utrudniać rozróżnienie jednych od drugich.

stanowiącego własność, a zarazem wartość przedsiębiorstwa, mogą zostać rozstrzygnięte szybciej na podstawie przepisów dotyczących ochrony baz danych i uczciwej konkurencji niż te dotyczące ochrony prawnoautorskiej – szczególnie gdy rozstrzygnięcia będą zapadać w sądach gospodarczych.

Skrzyżowanie mediów syntetycznych z własnością intelektualną było przewodnim tematem dyskusji toczonej w Genewie. Na styku praw własności intelektualnej i syntetycznych mediów na pierwszy plan wysuwają się cyfrowe repliki głosu, prawa do wizerunku i prawa autorskie. Już w zapowiedzi Konwersacji jej organizatorzy wskazywali, że w momencie gdy sztuczna inteligencja przyspiesza rozwój technologii, sytuacja staje się zarówno ekscytująca, jak i niepokojąca. Podczas sesji podkreślano, że z jednej strony może to budzić poważne obawy dotyczące dezinformacji, manipulacji i kradzieży tożsamości, a z drugiej – AI otwiera nowe perspektywy w filmie i rozrywce np. poprzez generowanie realistycznych awatarów czy odtwarzanie głosów i zachowań postaci historycznych w sposób interaktywny.

W Polsce ciemniejsza strona tych możliwości ujawniła się w przypadku wykorzystania głosu znanego lektora Jarosława Łukomskiego, wygenerowanego przez AI bez jego zgody, do produkcji reklamy firmy z branży wodno-kanalizacyjnej. Sprawa trafiła do sądu, a jej ostateczne rozstrzygnięcie może długo potrwać.

Problem korzystania z cech ludzkich, takich jak głos czy wizerunek, dostrzeżono również w Danii. Nowelizacja prawa autorskiego, która wejdzie w życie 31 marca 2026 roku, wprowadza przepisy chroniące artystyczne wykonania i cyfrowe imitacje osób. W dodanym § 65a duńskiego prawa autorskiego określono, że nie wolno publicznie udostępnić realistycznych, generowanych cyfrowo

⁴⁹ Światowa Organizacja Praw Własności Intelektualnej.

imitacji artystycznego wykonania bez zgody artysty. Ochrona przysługuje przez 50 lat od śmierci artysty i obejmuje obywateli oraz mieszkańców państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Ochrona przed cyfrowymi imitacjami osób uregulowana jest w § 73a prawa autorskiego, który zakazuje publicznego udostępniania realistycznych, generowanych cyfrowo imitacji cech fizycznych osoby bez jej zgody. W ust. 2 przewidziano wyjątek dla imitacji stanowiących karykaturę, satyrę, parodię, pastisz, krytykę władzy lub społeczną, pod warunkiem że nie prowadzą do dezinformacji powodującej poważną szkodę dla praw lub istotnych interesów innych osób. Ochrona obejmuje wszystkie osoby fizyczne, w tym obywateli innych państw i trwa 50 lat od śmierci osoby imitowanej. Duńska delegacja na Konwersacji WIPO zaznaczyła, że duńskie prawo zawiera już wiele przepisów regulujących udostępnianie zmodyfikowanych filmów, nagrań audio i obrazów zawierających cechy osobiste innych osób, w tym w ustawie o marketingu, rozporządzeniu o ochronie danych i w kodeksie karnym. Jednak uznano, że wprowadzenie nowych zabezpieczeń pozwoli na zapewnienie jasnej podstawy prawnej, z której każdy może skorzystać, aby usunąć realistyczne cyfrowe imitacje z różnych platform przechowywania danych, w tym w szczególności z mediów społecznościowych.

W Holandii w lipcu 2025 roku zaprezentowano propozycję⁵⁰ objęcia cyfrowej imitacji osoby prawem pokrewnym. Przepisy mają być włączone do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Projekt przewiduje wprowadzenie ochrony na czas życia

i 70 lat po śmierci. Wprowadzono definicję deepfake'a jako materiału obrazowego, audio lub wideo wygenerowanego lub zmodyfikowanego przez sztuczną inteligencję, który przypomina istniejącą lub zmarłą osobę i może być błędnie uznany za autentyczny. Holenderski projekt przewiduje również wyjątki dla parodii.

Gdyby podobne przepisy obowiązywały w Polsce, Jarosław Łukomski miałby ułatwione zadanie w dochodzeniu swoich praw przed sądem. Oczywiście w polskim prawie jest przewidziana ochrona dóbr osobistych osoby, do której w mojej ocenie zalicza się również jej głos. Niemniej zanim zapadnie wyrok w tej precedensowej sprawie na podstawie przepisów ogólnych, skala naruszeń może przybrać na sile, więc może warto rozważyć wprowadzenie regulacji na wzór duński, holenderski czy włoski.

Szczególnie zainteresowanym tematem polecam obejrzenie czterech transmisji z całej dwudniowej 12. Konwersacji WIPO, które są dostępne pod linkami:

https://webcast.wipo.int/video/WIPO_IP_CONV_GE_2_2025-10-28_AM_126016

https://webcast.wipo.int/video/WIPO_IP_CONV_GE_2_2025-10-28_PM_126021

https://webcast.wipo.int/video/WIPO_IP_CONV_GE_2_2025-10-29_AM_126029

https://webcast.wipo.int/video/WIPO_IP_CONV_GE_2_2025-10-29_PM_126034

W dniach 1–6 grudnia 2025 roku w Genewie w ramach 47. sesji Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) w trybie hybrydowym odbyło się posiedzenie Stałego Komitetu ds. Praw Autorskich i Pokrewnych.

4 grudnia 2025 roku WIPO zorganizowała spotkanie poświęcone prawom autorskim i sztucznej inteligencji generatywnej, będące częścią popołudniowego porządku obrad 47. dnia Stałej Komisji ds. Praw Autorskich i Praw Pokrewnych. Podczas

⁵⁰ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5046493 Deepfake'i pod sąsiednim prawem autorstwa Dirka J.G. Vissera:: SSRN

spotkania odbyły się dwie dyskusje panelowe. Pierwsza poświęcona była tematowi widoczności i przejrzystości w treściach generowanych przez AI, natomiast drugi panel dotyczył kwestii licencjonowania i wynagrodzeń.

Transmisja ze spotkania jest dostępna na stronie internetowej WIPO pod adresem:

https://webcast.wipo.int/video/SCCR_47_2025-12-04_PM_126408

Wszystkie tematy omawiane podczas Stałego Komitetu ds. Praw Autorskich i Pokrewnych w ramach 47. sesji WIPO były niezmiernie ciekawe, ponieważ obok tematu sztucznej inteligencji wiele sesji poświęcono wyjątkom w prawie autorskim dotyczącym korzystania z chronionych treści przez biblioteki, instytucje kultury i archiwa.

Tematy te omówimy w kolejnym numerze Kwartalnika.

Na zakończenie zaanonsuję temat **Digital Omnibus**, czyli nowe rozporządzenie UE, które ma uprościć istniejącą legislację dotyczącą obrotu cyfrowego. Komisja Europejska 19 listopada 2025 roku opublikowała tekst rozporządzenia. Pobieźna lektura skłania do wniosku, że zanim będzie prościej, to jednak będzie trudniej, ponieważ Cyfrowy Omnibus zmienia pięć rozporządzeń i trzy dyrektywy oraz uchyla trzy rozporządzenia i jedną dyrektywę.

Z najważniejszych zmian należy odnotować propozycję wydłużenia czasu na wprowadzenie obowiązków dla modeli sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka oraz uchylenie DGA (Data Governance Act) wraz z przeniesieniem kilku jego regulacji do Data Act. W kolejnych numerach Kwartalnika będziemy przybliżać zaproponowane zmiany. Poniżej publikujemy wykaz aktów zmienionych i uchylonych.

Przepisy zmienione w celu uproszczenia cyfrowych ram legislacyjnych

➤ Rozporządzenia:

RODO (EU) 2016/679 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)⁵¹, art. 3, str. 54.

(EU) 2018/1724 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające

rozporządzenie (UE) nr 1024/2012⁵², art. 2, str. 53–54.

(EU) 2018/1725 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE⁵³.

DATA ACT (EU) 2023/2854 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2854 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących sprawiedliwego dostępu do danych i ich wykorzystywania oraz w sprawie

⁵¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32016R0679>

⁵² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32018R1724>

⁵³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32018R1725>

zmiany rozporządzenia (UE) 2017/2394 i dyrektywy (UE) 2020/1828 (akt w sprawie danych)⁵⁴, art. 1, str. 20–53.

AI Act (EU)2024/1689 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji)⁵⁵.

➤ **Dyrektywy:**

2002/58/EC – Dyrektywa 2002/58/WE parlamentu europejskiego i rady z dnia 12 lipca 2002 r.

Przepisy uchylone:

➤ **Rozporządzenia:**

(EU) 2018/1807 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1807 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie ram swobodnego przepływu danych nieosobowych w Unii Europejskiej⁵⁹.

(EU) 2019/1150 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego⁶⁰.

dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (**dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej**)⁵⁶.

NIS 2 (EU) 2022/2555 – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2)⁵⁷.

(EU)2022/2557 – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych i uchylająca dyrektywę Rady 2008/114/WE⁵⁸.

DGA (EU) 2022/868 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/868 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie europejskiego zarządzania danymi i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (akt w sprawie zarządzania danymi)⁶¹.

➤ **Dyrektywy:**

(EU) 2019/1024 – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (przekształcenie)⁶².

⁵⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32023R2854>

⁵⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>

⁵⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=celex:32002L0058>

⁵⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32022L2555>

⁵⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2557>

⁵⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32018R1807>

⁶⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32019R1150>

⁶¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX%3A32022R0868>

⁶² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX%3A32019L1024>

KONSULTACJE PUBLICZNE PLANOWANYCH AKTÓW PRAWNYCH ORAZ BIEŻĄCY PROCES LEGISLACYJNY W POLSCE

MARZENNA WOJCIECHOWSKA

Projekt ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny

W ostatnim numerze Kwartalnika⁶³ informowaliśmy o założeniach ustawy i konsultacjach publicznych projektu. Na stronach Rządowego Centrum Legislacji 30 października 2025 roku opublikowano zmodyfikowany projekt ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny⁶⁴, a 4 listopada 2025 roku opublikowano Raport z konsultacji publicznych⁶⁵ oraz stanowiska resortów w ramach uzgodnień przed przyjęciem ustawy przez Radę Ministrów.

Z przedstawionego dokumentu wynika, że uwagi przedstawiło 79 organizacji⁶⁶. Najczęściej powtarzającymi się spostrzeżeniami wobec projektu ustawy była konstatacja, że zakres wsparcia przewidzianego w projekcie ustawy dla osób wykonujących zawody artystyczne jest niewystarczający w stosunku do realnych potrzeb środowiska. Równie często zgłaszana

była uwaga, że ustawa jest nadmierne skomplikowana, a co za tym idzie – uregulowane w niej zasady budzą niejasności, a to z kolei może powodować duże ryzyko nieefektywności systemu. Kolejna grupa stanowisk prezentowała pogląd, że ustawa jest zbyt biurokratyczna, proponuje zbędną rozbudowę aparatu administracyjnego, wobec czego koszty funkcjonowania systemu mogą pochłonąć środki przeznaczone na wsparcie artystów.

Wskazywano również na niedostateczne rozwiązania dla artystów w wieku przedemerytalnym i emerytalnym. Stowarzyszenie Unia Literacka podkreśliło, że choć ustawa rozwiązuje problem niewidoczności artystów w systemie ubezpieczeń, pomija twórców i twórczynie zbliżających się do wieku emerytalnego. Wskazano, że mimo wieloletniej aktywności zawodowej osoby te często nie mają

⁶³ https://www.copyrightpolska.pl/docs/cp_kwartalnik_2-3_25.pdf, str. 21.

⁶⁴ <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12397303/13124561/13124562/dokument746276.pdf>

⁶⁵ Raport z konsultacji publicznych – projekt ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny UD 212 <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12397303/katalog/13124561#13124561>.

⁶⁶ Stowarzyszenie Reżyserów Polskich, Fundacja Archiprawo, Związek Polskich Autorów i Kompozytorów „ZAKR”, Sąd Najwyższy, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Gildia Polskich Reżyserów i Reżyserów Obsady, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Związek Kompozytorów Polskich, Związek Polskich Artystów Plastyków, Związek Zawodowy Muzyków Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Zawodowy – Gildia Polskich Reżyserów i Reżyserów Teatralnych, Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej, Stowarzyszenie Auterek i Autorów Zdjęć Filmowych, Stowarzyszenie Kreatywna Polska, Stowarzyszenie Artystów Wykonawców SAWP, Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych, Fundacja Siła Społeczna, Izba Wydawców Prasy oraz Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców „Repopol”, Daria Gosek-Popiołek Posłanka na Sejm RP, Forum Środowisk Sztuki Tańca, Związek Zawodowy Scenarzystów Polskich – Gildia Scenarzystów, Fundacja Exodus, Polska Izba Książki, Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Krajowa Izba Biur Rachunkowych, Związek Zawodowy Reżyserów Polskich Gildia Reżyserów Polskich, Związek Zawodowy Polskich Artystów Muzyków Orkiestrowych, Stowarzyszenie Producentów Polskiej Animacji, Instytut Adama Mickiewicza, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Kancelaria doradztwa podatkowego ALO-2, Stowarzyszenie Autorów „ZAiKS”, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

wymaganego stażu składkowego uprawniającego do minimalnej emerytury, co powinno zostać objęte szczególnymi rozwiązaniami⁶⁷.

Z raportu wynika, że pomimo krytycznych uwag i postulatów o stworzenie systemu bardziej spójnego na wzór niemiecki lub francuski zgłaszający opinie wyrazili wysokie uznanie dla projektu jako przełomowego kroku w stronę realnego zabezpieczenia socjalnego artystów i artystek w Polsce.

Oprócz raportu 4 listopada 2025 roku opublikowano obszerny dokument (60 stron) zawierający zbiorcze zestawienie uwag (180 pozycji), wraz z odniesieniem się do nich przez MKiDN w postaci tabeli.

Dokument umieszczony w pkt. 2 pt. *Uzgodnienia* można pobrać ze strony:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12397303/katalog/13124561#13124561>

W rezultacie zgłoszonych uwag i stanowisk MKiDN dokonało zmian w projekcie. Najważniejsze to:

1. Uzupełnienie uprawnień o możliwości uzyskania dopłat do Funduszu Pracy, Funduszu Solidarnościowego, Funduszu Emerytur Pomostowych i ubezpieczenia zdrowotnego.
2. Zmiana definicji pojęcia wykonywania zawodu artystycznego na mniej kazuistyczny. Nowa wersja art. 3: „1. Za wykonywanie zawodu artystycznego uważa się profesjonalną, wykonywaną osobiście działalność zawodową w dziedzinie kultury, prowadzoną w sposób stały, nastawioną na zewnętrzny odbiór, prowadzącą bezpośrednio lub pośrednio do powstania utworu w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 24) albo artystycznego wykonania utworu”.
3. W zapisie **określającym** dziedziny kultury, w których jest wykonywany zawód artystyczny, doprecyzowano, że sztuki wizualne obejmują również sztuki plastyczne.

4. Doprecyzowano zapisy dotyczące działania Rady Programowej.
5. Dodano rozdział regulujący wydawanie przez Ministra objaśnień prawnych przepisów dotyczących podejmowania, wykonywania lub zakończenia wykonywania zawodu artystycznego.
6. Wydłużono okres przyznania statusu artysty zawodowego z trzech do pięciu lat.
7. Doprecyzowano, jakie dokumenty trzeba dołączyć do wniosku o nadanie statusu artysty na polu literackim (są to dokumenty potwierdzające publikację utworów literackich w przestrzeni publicznej, w szczególności przez wskazanie numerów ISBN publikacji zarejestrowanych w katalogu Biblioteki Narodowej lub adresów bibliograficznych publikacji zamieszczonych w czasopismach).

W kolejnych numerach Kwartalnika będziemy informować o dalszym procedowaniu projektu tej ustawy.

Link do śledzenia procesu legislacyjnego:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12397303/katalog/13124561#13124561>

⁶⁷ <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Flegislacja.rcl.gov.pl%2Fdocs%2F%2F%2F12397303%2F13124561%2F13124562%2Fdokument746282.docx&wdOrigin=BROWSELINK> Raport str. 6.

MKiDN kieruje projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i niektórych innych ustaw do konsultacji publicznych

Marta Cienkowska, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 8 grudnia 2025 roku opublikowała w Biuletynie Informacji Publicznej i skierowała do konsultacji publicznych projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i niektórych innych ustaw.

Termin zakończenia konsultacji to **23 stycznia 2026 roku**. Zasadniczym celem nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji jest wdrożenie postanowień rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ram dla usług medialnych na rynku wewnętrznym i zmiany dyrektywy 2010/13/UE (europejski akt o wolności mediów). Niezależnie

od powyższego celu projekt wprowadza zmiany do systemu medialnego w Polsce, konieczne z uwagi na trwającą likwidację spółek mediów publicznych oraz dawno obiecywane nowe rozwiązania w zakresie ich finansowania.

Z dokumentami można się zapoznać na stronach internetowych:

<https://www.gov.pl/web/kultura/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-radiofonii-i-telewizji-i-niektorych-innych-ustaw-uc-130>

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12405001>

Ministerstwo Cyfryzacji opublikowało nową wersję Projektu polityki rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku

W poprzednim numerze Kwartalnika informowaliśmy o publikacji przez Ministerstwo Cyfryzacji dokumentu *Projekt polityki rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku* oraz o ogłoszeniu konsultacji jego treści. W wyniku uwag zgłoszonych w trakcie tych konsultacji, w tym w szczególności Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych **Mirosława Wróblewskiego**⁶⁸, który podnosił, że **polityka AI powinna w większym stopniu uwzględniać ochronę prywatności**, 17 listopada 2025 resort cyfryzacji opublikował nowy dokument polityki.

Nowa wersja dokumentu została udostępniona na stronie internetowej pod adresem:

<https://ai.gov.pl/aktualnosci/polityka-rozwoju-sztucznej-inteligencji>

Link:

[„Polityka rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku” – bezpieczne i odpowiedzialne](#)

[wykorzystanie sztucznej inteligencji – AI HUB Poland](#)

W poprzednim dokumencie temat ochrony praw autorskich był opracowany na jednej stronie (str. 56) dokumentu. W aktualnym dokumencie poszerzono temat na trzy strony (79–81 oraz częściowo na stronie 82, choć w nieco odmiennym kontekście, dotyczącym obszaru „Sztuczna inteligencja godna zaufania”). Określono zobowiązania dla poszczególnych resortów w zakresie organizowania szkoleń w celu osiągnięcia kompetencji dotyczących AI. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego planuje, że do 2030 roku 30% pracowników sektora kultury zostanie przeszkolonych w zakresie nowej wiedzy o prawach autorskich w kontekście sztucznej inteligencji oraz korzystania z AI. Natomiast do 2029 roku podobne szkolenia obejmą 30%

⁶⁸ <https://uodo.gov.pl/pl/138/3835> [dostęp: 28.11.2025].

twórców oraz pracowników sektora kultury i sztuki, w zakresie stosowania AI w pracy twórczej i wiedzy o prawach autorskich w tym kontekście.

W zakresie ochrony praw własności intelektualnej dokument przesądza, że wytwór sztucznej inteligencji nie jest utworem w rozumieniu prawa autorskiego. W niektórych przypadkach, gdy AI jest wykorzystywana jako narzędzie pomocnicze do wyrażania twórczości człowieka, taki wytwór może zostać uznany utwór, a prawa autorskie będą przysługiwały autorowi, którego piętno indywidualnej twórczości emanuje z tego wytworu.

Więcej na ten temat piszę w artykule *Sztuczna inteligencja – aktualne zagadnienia. Część 2*, str. 14.

Dokument przestrzega przed nadużywaniem przypisywania sobie autorstwa treści wygenerowanych wyłącznie przez AI. Działanie takie nie narusza prawa autorskiego, ale może narazić na odpowiedzialność prawną z innych tytułów. Dokument podaje jako przykład odpowiedzialność cywilną (np. z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia), utratę wiarygodności zawodowej i rzetelności, naruszenie zasad etyki – co jest szczególnie ważne w relacjach z instytucjami finansującymi działalność twórczą.

Ważną częścią dokumentu jest podkreślenie, jak ważnym wyzwaniem jest zabezpieczenie praw autorskich i praw twórców, właścicieli i organizacji zarządzających prawami autorskimi przed zagrożeniami, które powoduje rozwój AI. Warto zacytować dosłownie wyrażony tam pogląd:

Obecna rewolucja w AI nie byłaby możliwa bez korzystania z zasobów kultury, przy czym istnieje duże prawdopodobieństwo, że w wielu przypadkach odbyło się to bez odpowiedniej podstawy prawnej.

W dalszej części dokumentu w zakresie ochrony prawa autorskiego odwołuje się on do opublikowanego w lipcu 2025 roku General-Purpose AI Code of Practice (Kodeks Dobrych Praktyk dla modeli ogólnego przeznaczenia). O GPAI można przeczytać w artykule w poprzednim numerze Kwartalnika 2–3/2025⁶⁹ w artykule *Sztuczna inteligencja – aktualne zagadnienia*. Jak zaznacza resort, stosowanie GPAI jest dobrowolne i poprzestaje na opisie jego zapisów, bez konkretnego planu, jak wspomagać „zabezpieczenie praw autorskich i praw twórców, właścicieli i organizacji zarządzających prawami autorskimi, przed zagrożeniami, które powoduje

rozwój AI”. Z uwagi na fakt, że do chwili obecnej 28 firm zgodziło się na stosowanie i podpisało GPAI⁷⁰ (w tym tacy giganci jak Google, Amazon, Microsoft, OpenAI), warto pomyśleć, jaką politykę przyjąć w zakresie kontroli realizacji GPAI przez te firmy w Polsce.

Zobowiązanie stosowania GPAI już obowiązuje i jego zapisy, takie jak obowiązek ustanowienia formalnego punktu kontaktowego oraz procedury umożliwiającej zgłaszanie skarg przez właścicieli praw autorskich, pozostają martwe.

Podsumowując temat praw autorskich, tak ważny dla twórców i wydawców, warto zacytować, jakie główne kierunki działań planuje wdrożyć resort:

⁶⁹ https://www.copyrightpolska.pl/docs/cp_kwartalnik_2-3_25.pdf
Sztuczna inteligencja – aktualne zagadnienia, str. 26.

⁷⁰ Lista firm <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/contents-code-gpai#ecl-inpage-Signatories-of-the-AI-Pact> [dostęp: 10.12.2025].

- zapewnienie bezpieczeństwa informacji chronionych prawem (w tym prawem autorskim i własności intelektualnej) w ramach działań systemu nadzoru nad sektorem AI;
- zapewnienie od strony legislacyjnej bezpieczeństwa informacji chronionych prawem autorskim oraz ochrony praw i interesów twórców (projekty zmian przepisów prawa, sektorowe kodeksy etyki);
- budowanie świadomości oraz działania edukacyjne dla twórców, producentów, pracowników sektora kultury i sztuki w zakresie praw autorskich w kontekście AI oraz zgodnego z prawem i etycznego korzystania z AI w pracy twórczej;
- wspieranie instytucji odpowiedzialnych za finansowanie kultury i sztuki w tworzeniu nowych form twórczości oraz programów wspierania działalności artystycznej i kreatywnej w obszarze AI;
- podejmowanie działań w określonych obszarach związanych z rozwojem sztucznej inteligencji, w szczególności w celu wydajnego i szybkiego dostępu do danych i ich wykorzystywania przez wszystkich uczestników życia gospodarczego.

Prace legislacyjne projektu ustawy wdrażającej w Polsce Data Governance Act – ustawę o zarządzaniu danymi

W dniu 11 września 2024 roku resort cyfryzacji przedstawił projekt ustawy o zarządzaniu danymi stanowiący wdrożenie do polskiego porządku prawnego rozporządzenia UE Data Governance Act (DGA). Projekt opublikowano na stronie Rządowego Centrum Legislacji pod numerem UC67. Na specjalnej stronie opublikowano opinie wniesione w ramach konsultacji publicznych. Komitet do Spraw Europejskich 28 stycznia 2025 roku przyjął „Projekt ustawy o zarządzaniu danymi (UC67)” w trybie obiegowym i zarekomendował rozpatrzenie projektu ustawy Stałemu Komitetowi Rady Ministrów. Aktualnie projekt jest rozpatrywany przez Radę Ministrów. 30 września 2025 roku opublikowano zmodyfikowany projekt ustawy. 25 października 2025 projekt został przyjęty przez Radę Ministrów i skierowany go do Sejmu. W związku z opublikowaniem przez Komisję Europejską 19 listopada 2025 roku projektu rozporządzenia Digital Omnibus – zgodnie z którym regulacje dotyczące ponownego korzystania z danych mają zostać istotnie uproszczone, a rozporządzenie Data Governance

Act ma zostać uchylone i częściowo włączone do znowelizowanego Data Act – pojawia się pytanie, czy dalsze prace nad wdrażaniem DGA w obecnym kształcie mają jeszcze sens.

<https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/ulstwieniadla-uzytkownikow-danych--projekt-ustawy-o-zarządzaniu-danymi-przyjety-przez-rade-ministrow>

2 grudnia 2025 roku projekt ustawy został skierowany do Sejmu⁷¹. 5 grudnia 2025 roku skierowano go do pierwszego czytania w Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Termin przedstawienia sprawozdania wyznaczono na 9 lutego 2026 roku.

Dalszy proces legislacyjny można obserwować na stronach Sejmu:

<https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=1F94330F1C0BCBB-9C1258D5700412641>

⁷¹ [Rządowy projekt ustawy skierowany do Sejmu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.](#)

Konsultacje publiczne projektu ustawy wdrażającej AI Act w Polsce – ustawa o sztucznej inteligencji

Kontynuuję temat z poprzednich numerów Kwartalnika, w których informowaliśmy, że 16 października 2024 roku resort cyfryzacji przedstawił projekt ustawy wdrażającej w Polsce AI Act – ustawę o sztucznej inteligencji. Dokument opublikowano na stronie Rządowego Centrum Legislacji pod numerem UC71, wraz z zaproszeniem do udziału w konsultacjach publicznych. W ich wyniku wpłynęło tak wiele uwag i opinii, że resort przygotował nową wersję projektu, która 26 czerwca 2025 roku została przekazana pod obrady Komitetu Europejskiego Rady Ministrów. 12 września 2025 roku projekt został przekazany do

Komitetu Stałego Rady Ministrów. Aktualnie trwa proces wnoszenia stanowisk (ostatnie stanowisko Konfederacji Lewiatan zostało wprowadzone do systemu 5 grudnia 2025 roku) oraz proces odnoszenia do wniesionych uwag przez resort (ostatnia aktualizacja pochodzi z 27 listopada 2025 roku).

Proces legislacyjny można obserwować na stronie pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12390551/katalog/13087932#13087932>

Sejm uchwalił ustawę wdrażającą DSA⁷² – czyli ustawę o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw

Na posiedzeniu 21 listopada 2025 roku Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw, w wersji wypracowanej na etapie prac Komitetu Stałego Rady Ministrów na podstawie projektu z 28 lipca 2025 roku.

W poprzednim numerze Kwartalnika⁷³ opisaliśmy zasadnicze zmiany, jakich dokonano w pierwotnym projekcie z 18 grudnia 2024 roku, które głównie dotyczyły Rozdziału 2a *Nakazy podjęcia działań*

przeciwko nielegalnym treściom, nakazy usunięcia ograniczeń nałożonych przez dostawcę usług hostingu oraz nakazy udzielenia informacji.

Warto odnotować, że ustawa zmienia ustawę o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Zmiana⁷⁴ dotyczy art. 22¹ ust. 3 pr. aut., który stanowi, że do publicznego udostępniania, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 14 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną⁷⁵.

⁷² Digital Services Act – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych): <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj?locale=pl>.

⁷³ https://www.copyrightpolska.pl/docs/cp_kwartalnik_2-3_25.pdf str. 18.

⁷⁴ Art. 5. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 24) w art. 22¹ ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Do publicznego udostępniania, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, z późn. zm.)”.

⁷⁵ Art. 14. „1. Nie ponosi odpowiedzialności za przechowywane dane ten, kto udostępniając zasoby systemu teleinformatycznego w celu przechowywania danych przez usługobiorcę nie wie o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności, a w razie otrzymania urzędowego zawiadomienia lub uzyskania

Przypomnę, że pr. aut. zawiera odrębną procedurę odpowiedzialności z tytułu naruszenia praw autorskich wobec dostawców udostępniania treści online. Zatem wyłączenie hostingu z procedury dla usług udostępniania treści online⁷⁶ jest zasadne. Zaproponowana zmiana dotyczy zmiany odwołania do podobnego zapisu w innym akcie, czyli w art. 6 DSA⁷⁷.

Proces legislacyjny można śledzić pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12383101/katalog/13045632#13045632>

Ustawa została przekazana do Senatu 26 listopada 2025 roku⁷⁸.

Prace w Senacie

Na posiedzeniu 9–10 grudnia odbyło się głosowanie nad poprawkami zaproponowanymi w sprawozdaniu, druk nr 547. Senat uchwalił ustawę z 39 poprawkami. Większość z nich miała charakter techniczno-legislacyjny. Merytoryczne poprawki dotyczyły zmian w procedurze blokowania treści – usunięto możliwość nadawania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji prezesa UKE o zablokowaniu nielegalnej treści w internecie i ustalono, że to sąd będzie decydował o zablokowaniu oraz że prezes UKE będzie mógł wydać decyzję o odblokowaniu

wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności niezwłocznie uniemożliwi dostęp do tych danych.

2. Usługodawca, który otrzymał urzędowe zawiadomienie o bezprawnym charakterze przechowywanych danych dostarczonych przez usługobiorcę i uniemożliwił dostęp do tych danych, nie ponosi odpowiedzialności względem tego usługobiorcy za szkodę powstałą w wyniku uniemożliwienia dostępu do tych danych.

3. Usługodawca, który uzyskał wiarygodną wiadomość o bezprawnym charakterze przechowywanych danych dostarczonych przez usługobiorcę i uniemożliwił dostęp do tych danych, nie odpowiada względem tego usługobiorcy za szkodę powstałą w wyniku uniemożliwienia dostępu do tych danych, jeżeli niezwłocznie zawiadomił usługobiorcę o zamiarze uniemożliwienia do nich dostępu.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się, jeżeli usługodawca przejął kontrolę nad usługobiorcą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów”.

⁷⁶ Art. 22¹ pr. aut. reguluje odpowiedzialność dostawcy usług udostępniania treści online, który bez wymaganej zgody uprawnionego dokonał publicznego udostępnienia utworu zamieszczonego przez usługobiorcę. W myśl tego przepisu dostawca ponosi odpowiedzialność z tytułu naruszenia prawa autorskiego, chyba że wykaze, że: dołożył należytej staranności, aby uzyskać zgodę na publikację i uniemożliwił dostęp do tego utworu, jeżeli uprawniony przekazał mu informacje odpowiednie i niezbędne do osiągnięcia tego celu, pozwalające w szczególności na ustalenie uprawnionego i identyfikację utworu z uwzględnieniem dostępnych środków technologicznych oraz działań niezwłocznie po otrzymaniu od uprawnionego należyście uzasadnionego żądania zablokowania dostępu do tego utworu lub usunięcia go ze swoich stron internetowych, a także dołożył należytej staranności, aby uniemożliwić dostęp do tego utworu w przyszłości.

⁷⁷ DSA: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32022R2065>. Artykuł 6. Hosting:

„1. W przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na przechowywaniu informacji przekazanych przez odbiorcę usługi dostawcy usług nie ponosi odpowiedzialności za informacje przechowywane na wniosek odbiorcy usługi, pod warunkiem że dostawca:

a) nie ma faktycznej wiedzy o nielegalnej działalności lub nielegalnych treściach, a w odniesieniu do roszczeń odszkodowawczych – nie wie o stanie faktycznym lub okolicznościach, które w sposób oczywisty świadczą o nielegalnej działalności lub nielegalnych treściach; lub

b) podejmuje bezzwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia lub uniemożliwienia dostępu do nielegalnych treści, gdy uzyska taką wiedzę lub wiadomość. 2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli odbiorca usługi działa z upoważnienia lub pod kontrolą dostawcy.

3. Ust. 1 nie ma zastosowania w odniesieniu do odpowiedzialności na mocy prawa ochrony konsumentów platform internetowych umożliwiających konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów zawieranych na odległość, w przypadku gdy taka platforma internetowa przedstawia określoną informację lub w inny sposób umożliwia zawarcie danej transakcji w sposób, który wzbudzałby u przeciętnego konsumenta przekonanie, że informacja, produkt lub usługa będące przedmiotem transakcji są dostarczane lub świadczone przez samą platformę internetową albo przez odbiorcę usługi działającego z jej upoważnienia lub pod jej kontrolą.

4. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od dostawcy usług przez organy sądowe lub administracyjne, zgodnie z systemem prawnym państwa członkowskiego, żeby przerwał naruszenie prawa lub mu zapobiegł”.

⁷⁸ <https://www.senat.gov.pl/download/gfx/senat/pl/senatdruki/14137/druk/547.pdf>.

treści wtedy, gdy doszło do błędu technicznego dostawcy usługi hostingu. Ponadto rozszerzono katalog osób podlegających karom z powodu łamania przepisów – o członków personelu czy przedstawicieli firm, które dostarczają usługi hostingowe. Kolejna uchwalona poprawka zakłada, że procedurze blokowania treści będzie mogło podlegać nawoływanie do czynu zabronionego w internecie, natomiast przesłanka dotycząca pochwalania tego czynu została wykreślona z uwagi na wątpliwości interpretacyjne, np. czy za pochwalanie można uznać kciuk

w górę do danej treści albo obserwowanie profilu zamieszczającego kwestionowaną treść.

Teraz nad poprawkami Senatu pochyli się Sejm, a następnie ustawa zostanie skierowana do podpisu przez Prezydenta.

<https://www.senat.gov.pl/prace/proces-legislacyjny-w-senacie/ustawy-uchwalone-przez-sejm/ustawy-uchwalone-przez-sejm/ustawa,1970.html>

POLSKA UKARANA ZA BRAK TERMINOWEJ IMPLEMENTACJI DYREKTYWY DSM 2019/790 Z 17 KWIETNIA 2019 R.

MARZENNA WOJCIECHOWSKA

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej 4 września 2025 roku wydał wyrok⁷⁹ w sprawie **C-201/23** nakazujący Rzeczypospolitej Polskiej zapłacenie zryczałtowanej kary w wysokości **8 300 000 euro** za brak terminowej implementacji dyrektywy DSM 2019/790⁸⁰ z dnia 17 kwietnia 2019 w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE. To drugi⁸¹ wyrok po wydanym 10 lipca 2025 r. w sprawie **C-212/23** nakazujący Rzeczypospolitej Polskiej zapłacenie zryczałtowanej kary również w wysokości 8 300 000 euro za brak terminowej implementacji dyrektywy 2019/789 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiającej przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mających zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 93/83/EWG (dalej dyrektywa 2019/789).

Z uwagi na podobne (następujące po sobie numery dyrektyw 2019/789 i 2019/790) oraz tożsamą datę (17 kwietnia 2019) łatwo pomylić te dwa akty o podobnym przedmiocie regulacji. Przypomnijmy, że dyrektywa 2019/789 dotyczy przepisów umożliwiających transmisje lub reemisje programów telewizyjnych i radiowych online, natomiast dyrektywa DSA (Digital Single Market) dotyczy regulacji prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku

cyfrowym. Łączna kara za opóźnienie wdrożenia obu dyrektyw wynosi 16 600 000 euro.

Komisja Europejska 28 marca 2023 roku wniosła skargę do TSUE, uznając, że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 12 ust. 1 dyrektywy 2019/790 poprzez nieprzyjęcie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania dyrektywy 2019/790 oraz poprzez niepoinformowanie Komisji o takich przepisach. W złożonej skardze Komisja Europejska nakazała Rzeczypospolitej Polskiej zapłatę na rzecz Komisji kwoty ryczałtu odpowiadającej wyższej z dwóch następujących kwot:

➤ kwoty dziennej wynoszącej 13 700 euro pomnożonej przez liczbę dni, które upłynęły od dnia przypadającego po dniu upływu terminu na dokonanie transpozycji wyznaczonego w przedmiotowej dyrektywie do dnia wyeliminowania uchybienia, lub w razie braku wyeliminowania uchybienia – do dnia wydania wyroku w sprawie;

➤ minimalnej kwoty ryczałtowej w wysokości 3 836 000 euro.

Jeśli naruszenie byłoby aktualne do dnia ogłoszenia wyroku, KE zażądała zapłaty na rzecz Komisji okresowej kary pieniężnej w wysokości 82 200 euro za każdy dzień opóźnienia liczony od dnia ogłoszenia wyroku w niniejszej sprawie do dnia, w którym Rzeczpospolita Polska wywiąże się z zobowiązań wynikających z dyrektywy 2019/790. Ponadto KE wniosła o obciążenie Rzeczypospolitej Polskiej kosztami postępowania.

⁷⁹ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=303885&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=16575438>

⁸⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32019L0790>

⁸¹ O sprawie pisaliśmy w Kwartalniku 2–3/2025.

Rozpatrując zasadność skargi oraz dokonując oceny wagi uchybienia, TSUE wziął pod uwagę treść dyrektywy 2019/790 oraz skutki niewykonania tej dyrektywy dla interesów prywatnych i interesu publicznego⁸². TSUE ustalił, że uchybienie trwało

od 8 czerwca 2021 roku do 19 września 2024 roku, ponieważ ustawa krajowa, którą Komisja uznała za pełną transpozycję dyrektywy 2019/790, weszła w życie 20 września 2024 roku. Uchybienie trwało więc **1200 dni**.

Trybunał (dziesiąta izba) orzekł, co następuje:

- 1) Poprzez nieprzyjęcie w dniu upływu terminu wyznaczonego w uzasadnionej opinii Komisji Europejskiej z dnia 19 maja 2022 r. wszystkich przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE oraz poprzez niepoinformowanie Komisji o takich przepisach, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 29 tej dyrektywy.
- 2) Od Rzeczypospolitej Polskiej zasądza się zapłatę na rzecz Komisji Europejskiej ryczałtu w wysokości 8 300 000 EUR.
- 3) Rzeczpospolita Polska pokrywa, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Komisję Europejską.

Również w przypadku tej dyrektywy, porównując z kwotą z treści żądania Komisji Europejskiej w skardze, czyli **20 276 000 euro** (1200 x 13 700 euro = 16 440 000 + 3 836 000 euro), zasądzona kwota **8 300 000 euro** stanowi mniej niż połowę pierwotnego żądania. TSUE, ustalając ryczałt kary, uwzględnił fakt, że część przepisów składających się na dyrektywę 2019/790 była częścią porządku

prawnego Rzeczypospolitej przed upływem terminu na jej całkowitą implementację. Ponadto Komisja Europejska nie wykazała, iż skutki stwierdzonego w niniejszej sprawie uchybienia dla interesów prywatnych i interesu publicznego były równie negatywne jak w przypadku braku pełnej transpozycji dyrektywy 2019/790.

⁸² „104. W tym względzie Rzeczpospolita Polska podnosi, a Komisja temu nie zaprzecza, że istniejące przepisy krajowe były już częściowo zgodne z wymogami dyrektywy 2019/790. W zakresie, w jakim Komisja podnosi, że nie należy uwzględnić tych przepisów krajowych w ramach oceny współczynnika wagi uchybienia, ponieważ nie została ona o nich poinformowana we właściwy sposób, wystarczy stwierdzić, że argumentacja ta jest pozbawiona znaczenia, gdyż brak poinformowania nie wpływa na fakt, że istnienie takich przepisów oddziałuje na te interesy [zob. podobnie wyrok z dnia 25 kwietnia 2024 r., Komisja/Polska (Dyrektywa o ochronie sygnalistów), C147/23, EU:C:2024:346, pkt 92].

105. W tych okolicznościach należy stwierdzić w niniejszej sprawie, że uchybienie ma pewną wagę, lecz Komisja nie wykazała, iż skutki stwierdzonego uchybienia dla interesów prywatnych i interesu publicznego były tak negatywne jak w przypadku całkowitego braku w prawie krajowym przepisów równoważnych z przepisami dyrektywy 2019/790.

106. Co się tyczy, po drugie, czasu trwania uchybienia, należy przypomnieć, że stanowiska stron różnią się w zakresie dokładnej daty ustania stwierdzonego uchybienia, ponieważ Komisja uważa, że uchybienie to ustało w dniu 20 września 2024 r., czyli w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ustawy o ochronie baz danych oraz ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, podczas gdy Rzeczpospolita Polska utrzymuje, że uchybienie to ustało w dniu 19 sierpnia 2024 r., czyli w dniu powiadomienia Komisji o tej ustawie”.

W SKRÓCIE

MARZENNA WOJCIECHOWSKA

Generowanie treści przez AI i jej wpływ na prawo autorskie. Dyskusja w Sejmie

W Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu 14 października 2025 roku spotkała się Podkomisja stała do spraw czytelnictwa i prawa autorskiego⁸³, aby omówić temat ochrony praw twórców w dobie sztucznej inteligencji – dyskusja na temat generowania treści przez AI i jej wpływu na prawo autorskie. W dyskusji aktywny udział wzięli przedstawiciele środowiska książki: Włodzimierz Albin, Barbara Józwiak oraz prof. Anna Nasiłowska, Prezes Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.

Relację ze spotkania można obejrzeć pod linkiem: https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/transmisje_arch.xsp?unid=30AF978DB33D58F4C-1258D1E00478689

Link do dokumentu z zapisem przebiegu spotkania:

<https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/biuletyn.xsp?sknr=KSP02S-15>

Zapis przebiegu posiedzenia – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

W public domain od 1 stycznia 2026 roku

Jak co roku wraz z jego pierwszym dniem do domeny publicznej przechodzą kolejne osoby i utwory. W Polsce obowiązuje system europejski, w którym ochrona utworów przysługuje 70 lat po śmierci twórcy ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego, czyli ochronę straci twórczość osób zmarłych w 1955 roku.

Inny system obowiązuje w USA, gdzie do domeny publicznej przechodzą utwory opublikowane 95 lat temu, przed rokiem 1978. Po tej dacie dla indywidualnych utworów obowiązuje ta sama zasada co w Europie, czyli ochrona wygasa 70 lat po śmierci twórcy. Łatwo policzyć, że w USA do *public*

domain wejdą utwory opublikowane w 1930 roku. Powoduje to duże rozbieżności w ochronie, np. w USA w tym roku straci ochronę prawno-autorską powieść Agathy Christie *Morderstwo na plebani*⁸⁴ (pierwsza z cyklu o pannie Marple). Tymczasem w Europie będzie ona chroniona jeszcze 21 lat razem z całą twórczością Agathy Christie. W USA do domeny publicznej wejdzie m.in. *Sokół maltański*⁸⁵ Dashiella Hammetta i *Kiedy umieram*⁸⁶ Williama Faulknera.

Od 1 stycznia 2026 roku ochronie prawno-autorskiej nie będą podlegać żadne dzieła Kazimierza Wierzyńskiego oraz Thomasa Manna.

⁸³ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=SKLADPODKOMST&NrKadencji=10&KodPodKom=KSP02S>
Podkomisja stała do spraw czytelnictwa i prawa autorskiego (KSP02S) – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

⁸⁴ Tytuł oryginału: *The Murder at the Vicarage*.

⁸⁵ Tytuł oryginału: *The Maltese Falcon*.

⁸⁶ Tytuł oryginału: *As I Lay Dying*.

Dyskusja o przyszłości kultury i sektora kreatywnego w Krakowie

Dnia 4 grudnia 2025 roku w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie odbyło się forum eksperckie *Przyszłość sektora kultury i sektora kreatywnego w Wieloletnich Ramach Finansowych 2028–2034*. Dzięki obecności Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego **Marty Cienkowskiej** i przy udziale online **Glenna Micallefa**⁸⁷, komisarza UE ds. sprawiedliwości międzypokoleniowej, młodzieży, kultury i sportu oraz **Neli Riehl**⁸⁸, przewodniczącej Komisji Kultury i Edukacji w Parlamencie Europejskim, przekaz konferencji ma szansę wywrzeć wpływ na politykę UE w kształtowaniu roli kultury we wspólnocie, która zdaniem wielu przedstawicieli środowisk kreatywnych powinna odgrywać bardziej znaczącą rolę. Szczególnie interesująca była wymiana poglądów na temat kierunków, które powinna podjąć Unia Europejska w obszarze kultury w kolejnych latach, w szczególności w zakresie możliwości finansowania sektora kultury i kreatywnego.

Dyskusje ekspertów z Polski i zagranicy przeprowadzono w ramach pięciu paneli tematycznych:

1. *Sytuacja artystów – wyzwania i potrzeby* (moderator: prof. Dorota Ilczuk, kierowniczka Centrum Badań nad Gospodarką Kreatywną, Uniwersytet SWPS).
2. *Dziedzictwo kulturowe w czasach kryzysu* (moderator: dr Katarzyna Góralczyk, kierowniczka Instytutu Bezpieczeństwa Dziedzictwa,

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie).

3. *Rzetelne media w środowisku cyfrowym – rola i znaczenie wiarygodnych, profesjonalnych mediów dla społeczeństwa i prawidłowego funkcjonowania demokracji* (moderator: Karol Zgódka, dyrektor Departamentu Strategii Kultury i Mediów w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego).
4. *Wsparcie sektorów kreatywnych – jak robić to skutecznie i efektywnie* (moderator: prof. Patrycja Klimas, Katedra Zaawansowanych Badań nad Zarządzaniem, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu).
5. *Spójność społeczna* (moderator: prof. Paweł Kubicki, Katedra Społeczeństwa i Dziedzictwa Kulturowego Europy, Uniwersytet Jagielloński).

W ramach poszczególnych paneli rozmawiano na temat priorytetów polskiej prezydencji w Radzie UE, takich jak: wsparcie dla młodych artystów i artystek rozpoczynających swoją karierę zawodową, aktualizacja ram prawnych dla sektora audiowizualnego oraz ochrona dziedzictwa kulturowego. Dyskutowano także na temat kluczowych dla przyszłości kultury dokumentów opublikowanych w ciągu ostatnich miesięcy przez Komisję Europejską: „Kompasu kultury dla Europy”, programu AgoraUE oraz przyszłej polityki spójności.

⁸⁷ https://pl.wikipedia.org/wiki/Glenn_Micallef [dostęp: 15.12.2025]

⁸⁸ https://pl.wikipedia.org/wiki/Nela_Riehl [dostęp: 15.12.2025]

GenAI versus powieściopisarze. Raport Uniwersytetu Cambridge

Rynek wydawnictw książkowych w Wielkiej Brytanii jest jednym z największych na świecie – to ponad 11 mld funtów rocznie. Nic więc dziwnego, że z uwagi na niepokojące trendy postanowiono zbadać wpływ GenAI na powieściopisarzy i branżę wydawniczą. Badanie oparto na danych pochodzących od prawie 400 brytyjskich twórców literackich (publikowanych powieściopisarzy, wydawców fikcji oraz agentów literackich dla fikcji) zgromadzonych za pomocą grup fokusowych, dużej ankiety, studiów przypadków i wywiadów.

Badania te wykazały, że ponad jedna trzecia (39%) powieściopisarzy poinformowała, że ich dochody obniżyły się z powodu GenAI, a ponad połowa (51%) powieściopisarzy uważa, że jest prawdopodobne, że AI wyprze ich pracę całkowicie. Respondenci w dużej mierze przypisywali to faktowi, że ich praca jest nielegalnie kopiowana i następnie wykorzystywana do trenowania modeli GenAI. 59% powieściopisarzy zgłosiło, że wie, że do szkolenia modeli GenAI wykorzystano ich prace. Spośród nich 99% stwierdziło, że nie udzieliło na to pozwolenia, a 100% potwierdziło, że nie otrzymało żadnego wynagrodzenia z tego tytułu.

Powieściopisarze odczuwają, że dzięki wykorzystaniu ich pracy modele AI stają się coraz bardziej wyrafinowane. Zalewają rynek wytworami, które konkurują z oryginalną twórczością. Uważają, że źle to wpływa na zdolności poznawcze (*literacy*) i społeczeństwo demokratyczne.

Raport zawiera **rekomendacje**, które jego autorzy kierują do Rządu Wielkiej Brytanii.

Apelują o niewprowadzanie wyjątków od prawa autorskiego lub model opt-out dla szkolenia AI. Proponują wzmocnić prawo autorskie poprzez promowanie dynamicznej, dostępnej i sprawiedliwej licencji dla rynku szkolenia modeli AI oraz wprowadzenie mechanizmów gwarantujących większą przejrzystość firm GenAI.

Redakcja Kwartalnika rekomenduje zapoznanie się z całym raportem, który można pobrać ze strony:

<https://www.cam.ac.uk/stories/generative-ai-novelists>

Link do strony:

[Half of UK novelists believe AI is likely to replace their work entirely](https://www.cam.ac.uk/stories/generative-ai-novelists)

WCHODZĄ W ŻYCIE

MARZENNA WOJCIECHOWSKA

1 stycznia 2026

Wchodzi w życie nowelizacja Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. 2024, poz. 87) dokonana Ustawą z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 26 sierpnia 2025, poz. 1173).

Dokonyuje ona zmiany w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, polegającej na podwyższeniu limitu kwoty ze 130 000 złotych na 170 000 złotych, poniżej którego można stosować uproszczone procedury zamówień publicznych.

Art. 3. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2024 r. Poz. 87)⁸⁹ użyte w art. 14b w ust. 13⁹⁰ oraz w art. 37a⁹¹ wyrazy „130 000 złotych” zastępuje się wyrazami „170 000 złotych”.

Zmiana oznacza, że w przyszłym roku w przypadku udzielania przez instytucję kultury zamówienia o wartości 170 000 złotych lub wyższej, a jednocześnie niższej niż progi określone przepisami UE (do których nie stosuje się unijnych przepisów o zamówieniach publicznych), instytucja ta ma obowiązek poinformować ministra (właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego) o udzielanym zamówieniu na potrzeby podmiotu zależnego. Ponadto informacja ta podlega publikacji na stronie podmiotowej instytucji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Dotyczy do następujących usług:

➤ dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, **przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem materiałów bibliotecznych przez biblioteki lub muzealiów, a także z zakresu działalności archiwalnej związanej z gromadzeniem materiałów archiwalnych**, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;

⁸⁹ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19911140493/U/D19910493Lj.pdf> [dostęp: 26.11.2025]

⁹⁰ Art. 14b. „1. Zadania statutowe instytucji kultury, o której mowa w art. 21 ust. 2a, dla której organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, mogą być realizowane przy pomocy podmiotów zależnych, będących jednostkami organizacyjnymi mającymi siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „podmiotami zależnymi”, których celem jest prowadzenie poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działalności kulturalnej w rozumieniu art. 1.

Ust.13. Do zamówień publicznych na dostawy, usługi lub roboty budowlane na potrzeby podmiotów zależnych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 i 1720), jeżeli wartość zamówienia publicznego jest mniejsza niż progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 tej ustawy; instytucja kultury, o której mowa w ust. 1, przy zamówieniu, którego wartość jest równa lub przekracza kwotę 170 000 złotych, informuje ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o udzielanym zamówieniu na potrzeby podmiotu zależnego oraz zamieszcza w tym zakresie informację na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej”.

⁹¹ Art. 37a. „Podmiot prowadzący działalność kulturalną, udzielając zamówienia, o którym mowa w art. 11 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, którego wartość jest równa lub przekracza kwotę 170 000 złotych, zamieszcza ogłoszenie o udzielanym zamówieniu na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej”.

➤ których przedmiotem działalności jest produkcja i koprodukcja audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, jeżeli zamówienia te są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych.

Ponadto instytucje kultury, których podmioty zależne nabędą dostawy, usługi lub roboty budowlane o wartości 170 000 złotych lub więcej do limitu określonego przepisami UE, będą zobowiązane do informowania ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o udzielanym zamówieniu na potrzeby podmiotu zależnego oraz zamieszczenia w tym zakresie

informacji na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

Limity kwot stosowania ustawy o zamówieniach publicznych na podstawie przepisów UE określone są w Obwieszczeniu Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, które można pobrać na stronie:

<https://www.gov.pl/web/uzp/nowe-progi-unijne-i-nowy-sredni-kurs>

Link do tekstu ustawy:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20250001173/O/D20251173.pdf>

NAGRODA KLIO 2025

ZBIGNIEW CZERWIŃSKI

Już od ponad 30 lat Porozumienie Wydawców Książki Historycznej wraz z Fundacją Historia i Kultura nagradzają wydawców i autorów za popularyzację historii. Inicjatywa powstania Nagrody Klio

zrodziła się w 1995 roku z potrzeby docenienia autorów, wydawców i redaktorów za ich wkład w rozwój literatury historycznej. Nagroda towarzyszy Targom Książki Historycznej, których 33. edycja odbyła się w Zamku Królewskim w Warszawie w dniach 27–30 listopada 2025 roku⁹².

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska od kilku lat z życzliwością wspiera tę inicjatywę jako Mecenas Nagrody Klio.

Od samego początku w Jury Nagrody Klio zasiadali i zasiadają niekwestionowane autorytety, naukowcy reprezentujący różne obszary badawcze oraz dziennikarze. Organizatorzy podkreślają, że śmierć Mariana Turskiego, który zasiadał w Jury od pierwszej jej edycji, jest niepowetowaną stratą.

W bieżącym roku Jury pracowało w składzie: prof. Łukasz Niesiołowski-Spanò (przewodniczący), prof. Maciej Janowski, prof. Barbara Klich-Kluczevska, prof. Piotr M. Majewski, prof. Beta Możejko, prof. Piotr Węcowski (który dołączył do Jury w 2025 roku) i red. Piotr Dobrołęcki.

Sekretarzem konkursu o Nagrodę Klio jest nieprzerwanie od jej początku Zbigniew Czerwiński, współinicjator powstania i przewodniczący Porozumienia Wydawców Książek Historycznych.

Po kilkudniowych obradach 10 listopada 2025 roku Jury podjęło decyzję, nagradzając autorów i wydawców książek wydanych w latach 2024–2025. Spośród 289 publikacji zgłoszonych przez prawie 120 wydawnictwa i instytucje Jury przyznało nagrody autorom i wydawcom w następujących kategoriach:

- autorska – za indywidualny wkład autora w popularyzację historii;
- monografii naukowej – za merytoryczny wkład w poznawanie historii;
- wydawnicza – dla wydawnictwa za jakość i formę publikacji;
- edycji źródeł – dla autorów edycji tekstów źródłowych;

➤ regionalia / varsaviana – za wkład w poznanie i popularyzację dziejów lokalnych, w tym historii Warszawy.

Dodanie w tej edycji nagrody nowej kategorii – edycja źródeł – jest ukłonem w kierunku tych autorów, którzy wnoszą największy wkład w publikację źródeł, które z kolei są podstawą wielu prac monograficznych i popularyzatorskich. Z dużym zainteresowaniem spotkało się także rozszerzenie kategorii varsaviana o historię regionalną.

Wyniki prac Jury przedstawiają się następująco:

W kategorii autorskiej:

➤ Nagrodę I stopnia w wysokości 16 000 zł otrzymuje:

Maciej Górny – za książkę *Matka wynalazków. Jak Wielka Wojna urządza nam życie* (Wydawnictwo Agora)

➤ Nagrodę II stopnia w wysokości 9 000 zł otrzymuje:

Marta Grzywacz – za książkę *Radość soboty. Archiwum życia i śmierci* (Wydawnictwo Czarne)

➤ Nagrodę III stopnia w wysokości 7 200 zł otrzymuje:

Irena Grudzińska-Gross – za książkę *Wielka karuzela. Życie Aleksandra Weissberga-Cybulskiego* (SIW Znak)

⁹² <https://www.gov.pl/web/kultura/otworzyliśmy-33-targi-książki-historycznej> [dostęp: 22.12.2025].

➤ Wyróżnienie otrzymuje:

Ewa Mańkowska – za książkę *Hanna i Dorota* (Wydawnictwo EMG)

W kategorii monografia naukowa:

➤ Nagrodę I stopnia w wysokości 16 000 zł otrzymuje:

Dagmara Adamska – za książkę *Winogrody i winne wzgórze. Uprawa i produkcja wina na średniowiecznym Śląsku* (Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego)

➤ Nagrodę II stopnia w wysokości 9 000 zł otrzymuje:

Izabela Mrzygłód – za książkę *Uniwersytety w cieniu kryzysu. Nacjonalistyczna radykalizacja studentów Warszawy i Wiednia w okresie międzywojennym* (Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika)

➤ Nagrodę III stopnia w wysokości 7 200 zł otrzymuje:

Rafał Stobiecki za książkę *Jerzego Giedroycia przygoda z rewizjonizmem* (Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Stowarzyszenie Instytut Literacki Kultura)

W kategorii edycja źródłowa:

➤ Nagrodę I stopnia otrzymują:

Martina Bolom-Kotari, Waldemar Chorążyczewski, Mirosław Glejtek, Marcin Hlebionek, Vitaliy Perkun, Piotr Pokora – za opracowanie książki *Katalog pieczęci Jagiellonów* (Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Polskie Towarzystwo Historyczne)

➤ Nagrodę II stopnia otrzymuje:

Lucyna Ratkowska-Widlarz – za książkę *Wyowiedziane i niewypowiedziane. Teksty i konteksty odpowiedzi biskupów niemieckich na Orędzie biskupów polskich* (Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”)

➤ Nagrodę III stopnia otrzymuje:

Andrea Mariani – za opracowanie książki *Inwentarze kolegium jezuitów w Mińsku oraz jego majątków ziemskich z przełomu roku 1773 i 1774* (Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

➤ Wyróżnienie otrzymują:

Barbara Grunwald-Hajdasz, Ryszard Grzesik, Anna Kotłowska, Wojciech Mądry, Adrien Quéret-Podesta – za książkę *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska. Tom. 3: Średniowiecze. Zeszyt 1a: Narracyjne źródła węgierskie. Pisarze z wieku XI–XIV (kroniki, rocznik, hagiografia) & Zeszyt 1b: Narracyjne źródła węgierskie. Pisarze z wieku XI–XIV (słownik)* (Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk)

W kategorii wydawniczej:

➤ Nagrodę I stopnia otrzymuje:

Muzeum Gdańska i Politechnika Gdańska – za książkę *Drzwi i wrota. Od średniowiecza do współczesności* (autorka: Katarzyna Darecka)

➤ Nagrodę II stopnia otrzymuje:

Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie – za książkę *Socmodernizm. Architektura w Europie Środkowej czasu zimnej wojny* (autorzy: Łukasz Galusek i Michał Wiśniewski)

➤ Nagrodę III stopnia otrzymują:

Instytut Sztuki PAN, Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA, Zamek Królewski w Warszawie, Pałac Saski spółka z o.o. – za książkę *Wspólne dziedzictwo polsko-saskie. Polonica w zbiorach rysunków architektonicznych z XVIII w. w Dreźnie* (redakcja naukowa: Jakub Sito i Paweł Migasiewicz)

➤ Wyróżnienie specjalne otrzymuje:

Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego – za serię *Biblioteka Renesansowa* (red. Włodzimierz Olszaniec i Mikołaj Szymański)

W kategorii historia varsviana i regionalia:

➤ Nagrodę I stopnia otrzymuje:

Krzysztof Mordyński – za książkę *MDM. Marszałkowska Dzielnica Marzeń* (Wydawca: Fundacja Centrum Kultury)

➤ Nagrodę II stopnia otrzymuje:

Marek Żak – za książkę *Drudzy w mieście. Życie codzienne ludności polskiej w Legnicy 1945–1948* (Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”)

➤ Nagrodę III stopnia otrzymuje:

Jarosław Syrnuk – za książkę *Łemkowskie rozdroże* (Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego)

➤ Wyróżnienie otrzymują:

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego i Biblioteka Miejska w Łodzi – za edycję *Łódź poprzez wieki. Historia miasta (t. 1–5)* pod redakcją Tadeusza Grabarczyka, Jarosława Kity, Przemysława

Waingertnera, Krzysztofa Lesikowskiego i Mariusza Gossa

Mecenat nad Nagrodą KLIO sprawuje Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska, które jest fundatorem nagród finansowych.

JURY NAGRODY KLIO 2025

➤ **dr hab. Łukasz Niesiołowski-Spanò, prof. UW** – historyk specjalizujący się w historii starożytnej Palestyny, dziejach i religii biblijnego Izraela. Dyrektor Instytutu Historycznego UW (2016–2020), dziekan Wydziału Historii UW (2020–2028). Aktywny popularyzator nauki, członek Rady Upowszechniania Nauki przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Od 2022 roku członek zarządu Towarzystwa Miłośników Historii. Członek Komitetu Nauk Historycznych PAN oraz Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej PAN (od 2024 roku). Przewodniczący Jury Nagrody Klio od 2024 roku.

➤ **prof. dr hab. Maciej Janowski** – dyrektor Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN od 2020 roku. Zajmuje się dziejami Polski i Europy w XIX wieku, autor licznych publikacji m.in. *Inteligencja wobec wyzwań nowoczesności. Dylematy ideowe polskiej demokracji liberalnej w Galicji w latach 1889-1914* (1996), *Polska myśl liberalna do 1918 roku* (1998), *Narodziny inteligencji 1750–1831* (2008) – pierwszy tom *Dziejów inteligencji polskiej do roku 1918* (pod red. Jerzego Jedlickiego). Juror Nagrody KLIO od 2017 roku.

➤ **dr hab. Barbara Klich-Kluczevska, prof. UJ** – historyczka, nauczycielka akademicka Uniwersytetu Jagiellońskiego, pracowniczka Zakładu Antropologii Historycznej i Teorii Historii Instytutu Historii UJ. Zajmuje się historią społeczną Europy Środkowej i Wschodniej w XX wieku, historią rodziny, historią kobiet i płci oraz historią dzieciństwa. Członkini Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk (2020–2023, 2024–2027), zarządu Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, a także rady naukowej Hannah-Arendt-Institut für

Totalitarismusforschung (HAIT) w Dreźnie. Autorka i redaktorka wielu publikacji, m.in. (2021) *Taboo, Family and Communism in Poland* (2020), *Kobiety w Polsce 1945–1989* (wraz z K. Stańczak-Wiślicz, M. Fidelis i P. Perkowskim) (2023), *Fearing for the Nation. Biopolitics in Central and Eastern Europe in the 20th Century* (red. wraz z J. Puttkamer, I. Rebitschek).

➤ **dr hab. Piotr M. Majewski, prof. UW** – historyk dziejów najnowszych. W latach 2009–2017 zastępca dyrektora Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, w latach 2008–2011 doradca premiera Donalda Tuska. Czeska Akademia Nauk uhonorowała go najwyższym naukowym wyróżnieniem tego kraju, Medalem Františka Palackiego za zasługi na polu badań historycznych. Od 6 czerwca 2024 roku jest współprzewodniczącym Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Przedmiotem jego zainteresowań badawczych są głównie historia Czechosłowacji, ziem czeskich i stosunków czesko-niemieckich w XX wieku. Zajmował się także przymusowymi migracjami ludności w XX wieku, polityką zagraniczną w PRL oraz współczesną polityką pamięci.

➤ **prof. dr hab. Beata Możejko** – absolwentka Wydziału Filologiczno-Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego (1992), w 2016 roku uzyskała tytuł profesora nauk humanistycznych. Wykładowczyni na Uniwersytecie Gdańskim, specjalizuje się w historii średniowiecza. W kadencjach 2020–2023 i 2024–2027 członkini Komitetu Nauk Historycznych PAN. Od 2022 roku wiceprzewodnicząca Rady Muzeum Gdańska, członkini Rady Muzeum Sopotu, Rady Muzeum Archeologicznego w Gdańsku.

Członkini Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, zespołów i rad redakcyjnych oraz komitetów licznych czasopism naukowych. Od 2022 roku dyrektorka Centrum Badań Memlingowskich UG.

➤ **dr hab. Piotr Węcowski, prof. UW** – historyk, mediewista. Kierownik Zakładu Nauk Pomocniczych, Źródłoznawstwa i Metodologii Historii Wydziału Historii Uniwersytetu Warszawskiego, wiceprezes Towarzystwa Miłośników Historii (oddziału warszawskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego), członek Zarządu Głównego PTH, przewodniczący warszawskiego komitetu olimpiady historycznej oraz członek Zarządu Głównego olimpiady historycznej, prezes Zarządu Fundacji Naukowej im. A. Gieysztor, wiceprzewodniczący Komisji Nauk Pomocniczych i Edytorstwa Komitetu Nauk Historycznych PAN, współredaktor naczelny czasopisma „Studia Źródłoznawcze”. Autor m.in. książek: *Mazowsze w Koronie. Propaganda i legitymizacja władzy Kazimierza Jagiellończyka*

na Mazowszu (2004) i *Początki Polski w pamięci historycznej późnego średniowiecza* (2014).

➤ **Piotr Dobrołęcki** – absolwent Wydziału Historii UW. Od 1992 roku aktywnie działa na rynku książki, redaktor naczelny „Magazynu Literackiego KSIĄŻKI” i „Kwartalnika Literackiego Wyspa” oraz przewodniczący rady programowej dwutygodnika „Biblioteka Analiz”. Członek władz organizacji branżowych: Polskiej Izby Książki, Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek, Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska, Stowarzyszenia Księgarzy Polskich. Wykładowca na studiach podyplomowych na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW. Organizator i juror Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka od 1996 roku. Juror Nagrody Klio od 2023 roku.

Sekretarzem jury od 1995 roku jest **Zbigniew Czerwiński**, inicjator powołania i przewodniczący Porozumienia Wydawców Książki Historycznej.

NAGRODA IM. PROF. JERZEGO SKOWRONKA

PIOTR DOBROŁĘCKI

W czwartek 27 listopada na Zamku Królewskim w Warszawie podczas uroczystości otwarcia XXXIII Targów Książki Historycznej w obecności Zbigniewa Czerwińskiego, wiceprezesa zarządu SAIW Copyright Polska, odbyła się gala Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka, jednej z najbardziej prestiżowych nagród przyznawanych za prace naukowe z dziedziny badań historycznych. Dyplomy laureatom wręczała Bożena Żelazowska, sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Tradycyjnie w spotkaniu uczestniczyła Maryla Skowronkowa, małżonka patrona Nagrody.

Nagroda im. prof. Jerzego Skowronka przyznawana jest autorom za publikacje książek z historii i archiwistyki z szerokiego kręgu zainteresowań badawczych jej patrona. Propozycje prac do nagrody zgłaszają wydawcy i autorzy, a także miłośnicy historii.

Prof. Jerzy Skowronek w swojej pracy badawczej zajmował się przede wszystkim historią Polski i krajów bałkańskich w II połowie XVIII i w XIX wieku oraz stosunkami międzynarodowymi w tym okresie. Był też autorem wielu publikacji varsavianistycznych oraz prac z dziejów wojskowości, szczególnie dotyczących powstań narodowych.

Związany był z Instytutem Historii Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie przeszedł wszystkie stopnie kariery naukowej – od asystenta do profesora. Przez jedną kadencję był też prorektorem swojej macierzystej uczelni. W 1990 roku został dyrektorem Instytutu Nauk Humanistycznych Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, a następnie objął funkcję Dyrektora Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych. Zginął 23 lipca 1996 roku w wypadku samochodowym we Francji.

W tegorocznej jubileuszowej XXX edycji Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka jury przyznało dwie główne nagrody ex aequo. Otrzymali je:

➤ dr hab. Ewa Wróblewska-Trochimiuk za pracę *Naszego nie damy. Spory i obrazy polityczne w Serbii i Chorwacji po roku 2000* wydaną przez Instytut Slavistyki Polskiej Akademii Nauk w 2024 roku;

oraz

➤ dr hab. Sławomir Godek za pracę *Petersburska ofensywa szlachty litewskiej z lat 1810–1812*, którą opublikowało Wydawnictwo Naukowe UKSW w 2025 roku.

Jury przyznało również dwa wyróżnienia dla:

➤ prof. Tadeusza Czekalskiego za pracę *Brzemie tożsamości. Kościoły prawosławne na Bałkanach w polityce państw komunistycznych w latach 1944–1990* wydaną w 2024 roku przez Towarzystwo Wydawnicze „Historia Jagiellonica” w Krakowie

oraz

➤ prof. dr hab. Marioli Walczak-Mikołajczakowej za pracę *Płowdiw. Klucze do miasta*, opublikowaną w 2024 roku w Nowej Rudzie przez wydawnictwo Mamiko Apolonia Maliszewska.

W tegorocznych obradach kapituły Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka wzięli udział: prof. dr hab. Jarosław Czubaty (przewodniczący), Zbigniew Czerwiński, dr hab. Martyna Deszczyńska, Piotr Dobrołęcki, dr hab. prof. Uniwersytetu Opolskiego Danuta Gibas-Krzak, prof. dr hab. Joanna Goszczyńska, Witold Kaliński, Zofia Kunert, prof. dr hab. Krystyna Pieńiążek-Marković, dr Andrzej Czesław Żak, prof. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert oraz Barbara Kramar (sekretarzyni), a także zdalnie prof. dr hab. Maciej Czerwiński. Członkami Kapituły są również: dr hab. Lilla Moroz-Gzelak, prof. Jerzy Zdrada i prof. Bogusław Zieliński.

Do redakcji „Magazynu Literackiego KSIĄŻKI” w regulaminowym terminie wydawcy i autorzy nadesłali 19 tytułów, a członkowie Kapituły podczas posiedzenia zgłosili dodatkowe publikacje. Ostatecznie rozpatrywano 27 prac.

Organizatorem Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka jest redakcja „Magazynu Literackiego KSIĄŻKI”, miesięcznika wydawanego przez Bibliotekę Analiz.

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska jest wyłącznym sponsorem Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka. Nagroda otrzymała po raz pierwszy wsparcie finansowe w 2020 roku. Wówczas Zarząd Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska uchwałą z 19 marca 2020 roku przyznał dotację w wysokości 3 tys. zł, z której

została sfinansowana gratyfikacja zwycięzców Nagrody, oraz dodatkowo 1 tys. zł na koszty organizacyjne. W lutym 2021 roku Zarząd Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska podjął kolejną uchwałę o wsparciu finansowym Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka w latach 2021 i 2022, a w 2023 roku Zarząd Stowarzyszenia podjął decyzję o zwiększeniu finansowania Nagrody na lata 2023–2025 do kwoty 6 tys. zł, z czego 4,5 tys. zł przeznaczono na nagrodę dla zwycięzcy konkursu, a 1,5 tys. zł – na pokrycie kosztów organizacyjnych konkursu.

NOWY ZARZĄD IFRRO

(MW)

IFRRO (International Federation Reproduction Rights Organisation), czyli Międzynarodowa Federacja Organizacji Reprograficznych jest stowarzyszeniem tzw. „parasolem” skupiającym organizacje zbiorowego zarządzania zajmujące się reprografią, tj. pobieraniem opłat lub licencjonowaniem⁹³ kopiowania utworów słownych, graficznych i fotograficznych w formie papierowej lub cyfrowej. Jego główną misją jest rozwijanie i promowanie skutecznych ram zarządzania zbiorowymi prawami autorskimi na całym świecie.

SAIW Copyright Polska jest członkiem IFRRO⁹⁴ od 2002 roku.

Na Walnym Zgromadzeniu IFRRO w 2025 roku w Singapurze społeczność organizacji pożegnała wszystkich członków ustępującego Zarządu oraz podziękowała im za ich zaangażowanie i pracę w ciągu ostatnich trzech lat. W ten sposób uhonorowano: Prezes Tracey Armstrong (CEO, CCC), Wiceprezesa Andersa Kristiana Rasha (CEO, Tekst & Node), Roberta Staatsa (MD, VG Wort), Flavię Alves Bravin (Przedstawicielka, IPA) i Lazarusa Serobe (CEO, DALRO). Nowym Prezesem została wieloletnia członkini IFRRO **Samantha Holman**.

Nowy skład Rady Dyrektorów IFRRO⁹⁵, wybranych przez Walne Zgromadzenie:

Samantha Holman, Prezes

Valtteri Niiranen, Pierwszy Wiceprezes

Sandra Chastanet, Drugi Wiceprezes

Javier Díaz de Olarte Barea, Dyrektor RRO

Andrew Fong, Dyrektor RRO

Michael Healy, Dyrektor RRO

Mogens Blicher Bjerregård, Dyrektorzy / Twórcy i Członkowie Stowarzyszenia Wydawców

Mark Majurey, Dyrektorzy / Członkowie Stowarzyszenia Twórców i Wydawców

Jean-Paul Langhoor-Beitia, Zastępca Dyrektora RRO

Karene Miller, zastępca dyrektora RRO

Anke Schierholz, Zastępca Dyrektora / Członkowie Stowarzyszenia Twórców i Wydawców

Ana del Arco Blanco, Zastępca Dyrektora / Członkowie Stowarzyszenia Twórców i Wydawców

Nie zmieniło się stanowisko Dyrektora Generalnego i Sekretarza generalnego IFRRO, które od 2023 roku pełni **Anita Huss-Ekerhult**⁹⁶.

⁹³ W krajach anglosaskich z uwagi na brak dozwolonego użytku ozz proponują licencje dla grup użytkowników dokonujących kopiowania w zakresie podobnym jak dozwolony użytek w krajach EU.

⁹⁴ <https://ifrro.org/page/member-details/copyright-polska/?k=ro-95902ab696f4f0ae1e90c5b496679cff> [dostęp: 20.11.2025].

⁹⁵ <https://ifrro.org/page/organisation/> [dostęp: 20.11.2025].

⁹⁶ https://ifrro.org/resources/documents/General/Bio_Anita_Huss_APR2025.pdf [dostęp: 20.11.2025].

INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA

MARZENNA WOJCIECHOWSKA

SAiW Copyright Polska z nowym zezwoleniem na zbiorowe zarządzanie

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Marta Cienkowska 7 sierpnia 2025 roku na wniosek Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska wydała decyzję DPAiF-WA.550.2.2024.JB o zmianie zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi.

Poprzednie zezwolenie było udzielone decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 10 marca 2003 r.⁹⁷ z późniejszymi zmianami⁹⁸.

W nowym zezwoleniu Minister udzieliła zezwolenia „na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów:

1) słownych, w szczególności literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych, z wyłączeniem utworów słownych w utworze audiowizualnym;

2) plastycznych i fotograficznych połączonych z utworem słownym w celu wspólnego rozpowszechniania lub stanowiących wkład współtwórczy do utworu słownego;

3) kartograficznych, w tym połączonych z utworem słownym w celu wspólnego rozpowszechniania; na następujących polach eksploatacji:

- 1) utrwalanie,
- 2) zwielokrotnianie,
- 3) użyczenie,

4) publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym”.

Obszerne uzasadnienie decyzji liczy 16 stron, zanim jednak przejdę do jego omówienia, postaram się wyjaśnić, co ta zmiana oznacza w kontekście poprzednio obowiązującego zezwolenia.

Po pierwsze z treści zezwolenia zniknęło ograniczenie uprawnień w zarządzaniu prawami „w zakresie w jakim przysługują wydawcom”. Oznacza to, że aktualnie SAiW CP może zarządzać prawami wszystkich uprawnionych do utworów słownych oraz rozpowszechnianych razem z utworem słownym utworów plastycznych, fotograficznych i kartograficznych, czyli autorów i wydawców. Jedynym wyłączeniem są utwory słowne w utworze audiowizualnym. Zmiana ta jest faktycznym usankcjonowaniem pełnej działalności statutowej Stowarzyszenia, które od wielu lat skupia zarówno wydawców, jak i autorów. Zmiana zezwolenia w tym zakresie pozwoli na pełne wykonywanie działalności statutowej oraz bardziej efektywne zarządzanie powierzonymi prawami.

Kolejna zmiana dotyczy określenia rodzajów utworów, którego dotyczy zezwolenie. Poprzednie zezwolenie zawierało enumeratywnie wymienione rodzaje utworów, aktualne zawiera szerokie

⁹⁷ DP.WPA.024/509/02 (M. P. z 2004 r. Nr 18, poz. 322).

⁹⁸ zm. decyzją Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 8 marca 2021 r. i podtrzymaną decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. DWIM-WA.550.12.20181

określenie „**utwory słowne**”, a dalej wymienia przykładowo kategorie utworów słownych takich jak: literackie, publicystyczne, naukowe czy encyklopedyczne. Nie jest to jednak zamknięty katalog rodzajów utworów słownych, o czym przesądza użycie słów „w szczególności”, co oznacza, że zezwoleniem są objęte również inne rodzaje utworów słownych.

Ważną zmianą jest również rozszerzenie katalogu utworów objętych zezwoleniem o utwory plastyczne i fotograficzne połączone z utworem słownym w celu wspólnego rozpowszechniania lub stanowiące wkład współtwórczy do utworu słownego oraz o utwory kartograficzne, w tym połączone z utworem słownym w celu wspólnego rozpowszechniania.

Ta zmiana ułatwi wiele procesów związanych ze skuteczną wypłatą wynagrodzenia uprawnionym. Warto wspomnieć, że w podobnym modelu działa wiele europejskich stowarzyszeń autorsko-wydawniczych.

Uzasadniając swoją decyzję MKiDN podkreśliła: „SAiW CP wykonuje tę działalność prawidłowo, o czym świadczy m. in. przeprowadzona w tym stowarzyszeniu ministerialna kontrola wykonywania PLR, a także praktycznie brak skarg na działalność tej organizacji ze strony uprawnionych i użytkowników”. Minister dostrzegła zasadność, aby działalność SAiW CP objęła również autorów w zakresie określonym we wniosku. Uznała bowiem, że cyt. „skoncentrowanie w jednej organizacji praw autorów i wydawców powinno wpłynąć korzystnie na sytuację autorów, gdyż poprzez kontakt z wydawcami możliwa będzie szybsza identyfikacja autorów, którym należy się określone wynagrodzenie, jak też będzie to dodatkowy, być może bardziej skuteczny sposób na nawiązanie z nimi kontaktu w celu wypłaty tego wynagrodzenia”.

MKiDN podniosła, że oczywistą wydaje się jej potrzeba zbiorowego zarządzania przysługującymi autorom prawami do utworów słownych, plastycznych i fotograficznych połączonych z utworem słownym w celu wspólnego rozpowszechniania lub stanowiących wkład współtwórczy do utworu słownego oraz kartograficznych, w tym połączonych z utworem słownym w celu wspólnego rozpowszechniania. Co uzasadnia fakt, cyt.: „że skoro taki zbiorowy zarząd

już teraz jest wykonywany na rzecz wydawców (w odniesieniu do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych), a więc podmiotów profesjonalnych i dysponujących zasobami kadrowymi i finansowymi, tym bardziej jest zasadne jego wykonywanie na rzecz autorów”.

Ważną tezę w ministerialnym uzasadnieniu jest zwrócenie uwagi na zmieniający się rynek korzystania z praw autorskich – w ocenie MKiDN: „w dobie masowej eksploatacji utworów w Internecie, poprzez różnego rodzaju modele biznesowe i przedsiębiorstwa z siedzibami poza granicami RP, nie jest już praktycznie możliwe skuteczne egzekwowanie praw autorskich indywidualnie przez każdego autora”. Z tego względu – podnosi MKiDN – konieczne jest działanie wyspecjalizowanych organizacji – organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Zasady ich funkcjonowania określa Ustawa z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Zatem w ocenie MKiDN w sprawie zezwolenia dla SAiW CP spełniona została ustawowa przesłanka udzielenia zezwolenia, tj. zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 UZZ SAiW CP należyście wykazała „potrzebę zbiorowego zarządzania prawami autorskimi odrębnie dla każdego pola eksploatacji objętego wnioskiem”.

Kolejnym istotnym argumentem w uzasadnieniu jest zwrócenie uwagi, że Statut Stowarzyszenia w brzmieniu aktualnym w dniu złożenia wniosku uwzględnia autorów jako członków. Ponadto wśród celów Stowarzyszenia Statut wymienia czynności z zakresu zbiorowego zarządzania bez rozróżniania, czy chodzi o prawa wydawców, czy prawa autorów. Dalej Minister przywołuje zapis Statutu oraz działającą od wielu lat praktykę, że podczas obrad walnego zebrania członków autorzy i wydawcy są podzieleni na dwie grupy, z których każda rekomenduje wyznaczoną zapisami w statucie jednakową liczbę osób do zarządu i komisji rewizyjnej (pkt 25.2 i 32.2 statutu). Ponadto załączone przez SAiW CP projekty istotnych regulaminów repartycji także nie różnicują autorów i wydawców.

MKiDN, powołując powyższe argumenty, stwierdził, że „SAiW CP, funkcjonujące w systemie

zbiorowego zarządzania prawami autorskimi od 2003 r., daje rękojmię należytego wykonywania zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, bez względu na to, komu dane prawa przysługują, w zakresie utworów słownych, plastycznych i fotograficznych połączonych z utworem słownym w celu wspólnego rozpowszechniania lub stanowiących wkład współtwórczy do utworu słownego oraz kartograficznych, w tym połączonych z utworem słownym w celu wspólnego rozpowszechniania (...) oraz (...) dysponuje zasobami organizacyjnymi

i kadrowymi oraz wiedzą i doświadczeniem, aby należycie zarządzać prawami autorskimi należącymi do autorów”.

Z pełną treścią decyzji i pełnym jej uzasadnieniem można się zapoznać w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Poniżej publikujemy link do dokumentu:

https://bip.mkidn.gov.pl/media/docs/2025_pliki/ogloszenia_i_zawiadomienia/20250811_decyzja/20250811_1_decyzja_w_sprawie.pdf

SAIW COPYRIGHT POLSKA WYGRAŁO KONKURS NA ORGANIZACJĘ ZBIOROWEGO ZARZĄDZANIA PRAWAMI AUTORSKIMI UPRAWNIONĄ DO PODZIAŁU I WYPŁATY WYNAGRODZENIA ZA UŻYCZANIE PRZEZ BIBLIOTEKI PUBLICZNE EGZEMPLARZY UTWORÓW WYRAŻONYCH SŁOWEM

Dnia 4 grudnia 2025 roku Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Marta Cienkowska ogłosiła wynik konkursu na organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawnioną do podziału i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie przez biblioteki publiczne egzemplarzy utworów wyrażonych słowem.

Właściwość MKiDN do wskazywania organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawnioną do podziału i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie przez biblioteki publiczne egzemplarzy utworów wyrażonych słowem wynika z art. 35¹ ust. 3 Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 24).

Komisja konkursowa przyznała ofercie Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska 83 punkty, natomiast oferta drugiego biorącego udział w konkursie Stowarzyszenia Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL otrzymała 62 punkty.

Z uwagi na możliwość złożenia odwołania od wyniku konkursu z powodu naruszenia przepisów prawa przez każdą z organizacji biorących udział w konkursie ostateczne wskazanie organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawnionej do podziału i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie przez biblioteki publiczne egzemplarzy utworów wyrażonych słowem nastąpi po upływie terminu wniesienia odwołania lub w przypadku wniesienia odwołania po jego rozpatrzeniu, które powinno nastąpić w terminie 14 dni od jego złożenia. W przypadku uwzględnienia odwołania Minister unieważni konkurs i cała procedura będzie musiała zostać powtórzona.

Link do ogłoszenia:

<https://www.gov.pl/web/kultura/ogloszenie-wyniku-konkursu-na-organizacje-zbiorowego-zarzadzania-prawami-autorskimi-uprawniona-do-podzialu-i-wypłaty-wynagrodzenia-za-uzyczenie-przez-biblioteki-publiczne-egzemplarzy-utworow-wyrazonych-slowem>

– takich jak kasety VHS czy faksy – nowoczesnymi, powszechnie używanymi od dawna, takimi jak smartfony, tablety oraz komputery.

Brak aktualizacji wykazu urządzeń i nośników objętych opłatą od czystych nośników powoduje, że polscy twórcy i producenci dzieł otrzymują nieporównywalnie niższe kwoty z tytułu rekompensaty za dozwolony użytek prywatny niż twórcy w praktycznie wszystkich państwach Unii Europejskiej. Sytuacja ta stanowi jeden z kluczowych czynników odróżniających warunki ekonomiczne wielu twórców, dziennikarzy i producentów treści w Polsce w porównaniu z ich koleżankami i kolegami z innych krajów europejskich. Przygotowany przez Ministerstwo Kultury projekt rozporządzenia stanowi najistotniejszy krok wypełniający tę lukę w systemie finansowania twórców i producentów kultury, będąc działaniem o jednoznacznie pozytywnym i propaństwowym charakterze.

Kultura odgrywa kluczową rolę w budowaniu nowoczesnego, otwartego i świadomego społeczeństwa obywatelskiego. To ona kształtuje wspólnotę wartości, wzmacnia tożsamość narodową oraz inspiruje do dialogu, refleksji i kreatywności. Jednocześnie jest potężnym motorem rozwoju – pobudza innowacyjność, wspiera transformację cyfrową i przyczynia się do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki. Sektor kultury i przemysłów kreatywnych zatrudnia dziś ponad 300 tysięcy osób i generuje niemal 4 procent PKB, stanowiąc jeden z filarów nowoczesnej, opartej na wiedzy gospodarki. Inwestowanie w kulturę to więc nie tylko decyzja o charakterze symbolicznym, lecz także strategiczny wybór rozwojowy państwa

Przedłużająca się zwłoka w opublikowaniu rozporządzenia naraża Skarb Państwa na konieczność zapłaty wysokiego odszkodowania z tytułu niezgodności polskich regulacji z prawem unijnym. Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z dnia 10 lutego 2025 r. (sygn. akt XXII GW 738/23), w sprawie z powództwa jednej z organizacji twórców przeciwko Skarbowi Państwa stwierdził, iż „ustawodawca polski naruszył obowiązki wynikające z art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29/WE, tj. ukształtowany przez niego system rekompensaty stanowi zaprzeczenie wynikających z orzecznictwa TSUE wymaganych cech takiego systemu. W konsekwencji, w niniejszej sprawie nie powstaje wątpliwość co do tego, czy naruszenie jest „wystarczająco poważne”.

Sąd podkreślił także niesłychaną archaiczność urządzeń wymienionych w obecnym rozporządzeniu Ministra Kultury i dodał, że „nadto zauważalny jest całkowity brak takich nośników i urządzeń, które rzeczywiście są w praktyce wykorzystywane do korzystania na użytek prywatny. Dotyczy to w szczególności urządzeń takich jak smartfony i tablety, oraz pamięci do komputerów osobistych i laptopów”.

Płatnicy opłat używają licznych nietrafnych argumentów, aby przedłużyć proces przyjmowania nowego prawa. Być może dlatego, że każdy dzień zwłoki generuje dla nich istotne i nienależne im zyski. Pragniemy zwrócić uwagę, że kiedy zawiodły argumenty o wzroście cen urządzeń (trudno traktować ten argument jako poważny, gdyż proponowane opłaty określone są na poziomie 1% ceny hurtowej urządzenia, znacznie niższym niż w innych krajach UE), formułowane są coraz to inne. Obecnie ekspozowany jest argument o rzekomym braku podstawy do naliczania opłat z tytułu dozwolonego użytku prywatnego dla kopii offline zapisanej z serwisu streamingowego. Jednak oczywistą dezinformacją jest posługiwanie się opinią rzecznika generalnego Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie holenderskiej. Opinia rzecznika to nie wyrok TSUE, a ewentualny wyrok TSUE będzie miał zastosowanie w pierwszej kolejności do specyficznej sytuacji na rynku holenderskim.

Ewidentna niezgodność obecnie obowiązującego rozporządzenia z prawem unijnym wymaga pilnej interwencji legislacyjnej. W czasach streamingu nadal dochodzi do utrwalania i kopiowania utworów.

Badania kopiowalności, przeprowadzane zarówno w Polsce, jak i w Europie, dowodzą, że jest to wciąż powszechna praktyka. Dzieje się tak dlatego, że mimo pozornie bogatej oferty serwisów streamingowych wiele pozycji jest na nich po prostu niedostępnych. Streaming nie sprawił także, że kopiowanie i wykorzystywanie utworów w ramach użytku prywatnego zniknęły. Zmieniła się tylko forma tych czynności, która jednak dalej upoważnia twórców do otrzymywania wynagrodzenia za ich pracę. Opłata od czystych nośników to nie jest opłata „za streaming”, tylko za brak możliwości egzekwowania indywidualnych licencji w tysiącach prywatnych przypadków kopiowania. Takie stanowisko potwierdza również orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE. Dlatego prawo i system rekompensaty nie powinny być uzależnione od konkretnego sposobu konsumpcji treści kultury, lecz od samego faktu korzystania z cudzych utworów w ramach prywatnego użytku.

Prywatne kopiowanie jest nadal powszechne, m.in. w postaci zapisywania filmów oglądanych w telewizji na dekodernach cyfrowych czy telewizorach z możliwością zapisu danych. Trzeba też pamiętać, że opłata od czystych nośników pobierana jest nie tylko na rzecz twórców utworów muzycznych czy filmowych, ale także autorów fotografii, grafik i rysunków, pisarzy, naukowców czy dziennikarzy, których dzieła nie są dystrybuowane w formie streamingu.

Niezbędnym jest dokonanie aktualizacji przepisów przed wydaniem prawomocnego wyroku zasądającego odszkodowanie od Skarbu Państwa i obciążenie opłatami odnoszących korzyści ekonomiczne z powszechności dozwolonego użytku prywatnego, czyli importerów i producentów sprzętu elektronicznego, tak jak to odbywa się w innych krajach europejskich. Tym bardziej, że pozyskane w ten sposób środki nie obciążają budżetu państwa, gdyż pochodzą z mechanizmu solidarnościowego, który od lat funkcjonuje w całej Europie.

Polskie organizacje reprezentujące twórców, wykonawców, producentów i wydawców, występując w tej sprawie razem, zdecydowanie popierają działania zmierzające do zbudowania kompleksowego systemu wsparcia działalności twórczej. Dlatego apelujemy do Pana Premiera o poparcie przygotowanego przez Minister Kultury rozporządzenia i nadanie mu szybkiej ścieżki legislacyjnej pozwalającej na wejście w życie bez zbędnej zwłoki.

Z wyrazami szacunku,

Jerzy Kornowicz – prezes Stowarzyszenia Kreatywna Polska

Joanna Grotkowska – dyrektor Fundacji Polskiej Rady Muzycznej

Andrzej Jakimowski – przewodniczący Gildii Reżyserów Polskich

Maciej Sobczyk – przewodniczący Gildii Scenarzystów Polskich

Marek Frąckowiak – prezes Izby Wydawców Prasy

Stanisław Zaborowski – prezes Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych

Joanna Szymańska – prezes Polskiej Gildii Producentów

Magdalena Hajduk-Dębowska – prezes Polskiej Izby Książki

Grzegorz Michalski – prezes Polskiej Rady Muzycznej

Maciej Makowski – przewodniczący Porozumienia Wydawców Książek – Związku Pracodawców

Marcin Lewicki – prezes Press Club Polska

Bartosz Węglarczyk – przewodniczący Rady Polskich Mediów

Piotr Śliskowski – prezes Stowarzyszenia Autorek i Autorów Zdjęć Filmowych PSC

Barbara Jóźwiak – prezes Stowarzyszenia Autorów i Wydawców „Copyright Polska”

Renata Krzewska – prezes Stowarzyszenia Dziennikarzy i Wydawców „ReproPol”

Grzegorz Łoszewski – prezes Stowarzyszenia Filmowców Polskich
Ludmiła Mitręga – prezes Stowarzyszenia Fotoreporterów
Andrzej Andrysiak – prezes rady wydawców Stowarzyszenia Gazet Lokalnych
Łukasz Kacprowicz – prezes Stowarzyszenie Producentów Polskiej Animacji
Barbara Białowąs – prezeska Stowarzyszenia Twórczyń Filmowych
Cezary Łazarewicz – prezes Towarzystwa Dziennikarskiego
Jan Aniołek – dyrektor Związku Artystów Wykonawców STOART
Dominik Skoczek – dyrektor Związku Autorów i Producentów Audiowizualnych ZAPA
Beata Bolesławska-Lewandowska – prezes Związku Kompozytorów Polskich
Adam Tuchliński – prezes Związku Polskich Artystów Fotografików
Urszula Świącicka – prezes Związku Polskich Artystów Plastyków
Bogusław Pluta – dyrektor Związku Producentów Audio-Video ZPAV
Robert Gulaczyk – przewodniczący Związku Zawodowego Aktorów Polskich
Witold Płóciennik – przewodniczący Związku Zawodowego Filmowców
Leszek Biolik – przewodniczący Związku Zawodowego Muzyków RP

Do wiadomości:

Pani Marta Cienkowska – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Pan Radosław Sikorski – Wicepremier, Minister Spraw Zagranicznych
Pan Krzysztof Gawkowski – Wicepremier, Minister Cyfryzacji
Pan Andrzej Domański – Minister Finansów i Gospodarki
Pan Michał Baranowski – podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

COPYRIGHT POLSKA – KWARTALNIK NR 4/2025

Kwartalnik informacyjno-edukacyjny wydawany przez SAiW COPYRIGHT POLSKA zawiera informacje o działalności Stowarzyszenia, a także podejmuje problematykę praw własności intelektualnej, w szczególności w obszarze aktywności wydawniczej: praw autorskich, praw pokrewnych oraz prawnej ochrony baz danych.

Głównym celem wydawnictwa jest prowadzenie wśród członków Stowarzyszenia działalności edukacyjnej mającej podnieść świadomość prawną oraz ułatwić prowadzenie działalności twórczej i wydawniczej z zastosowaniem wysokiego poziomu ochrony praw własności intelektualnej.

Redaktor naczelna: Marzenna Wojciechowska

Opracowanie graficzne okładki: Magdalena Błażków, KreacjaPro

Opracowanie graficzne i skład: Elżbieta Wastkowska

Korekta: Sylwia Chrabałowska

Wydawca: STOWARZYSZENIE AUTORÓW I WYDAWCÓW
COPYRIGHT POLSKA

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska

ul. Krupnicza 12/6, 31-123 Kraków

Adres redakcji: ul. Nowogrodzka 62b/8, 02-002 Warszawa

Kontakt: m.wojciechowska@copyrightpolska.pl

Wydanie elektroniczne (online) posiada numer ISSN 2720-1066

Wydanie drukowane posiada numer ISSN 2720-1724

Stan prawny aktualny na dzień 15 grudnia 2025 r.

NR 4/2025 październik – grudzień